

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice štev. 2.

Štev. 18.

V Ljubljani, dne 6. maja 1909.

Leto XXII.

Prememba lovske postave

Poročal deželni poslanec dr. Zajec v seji vodstva S. L. S.)

S. L. S. je vložila v zadnjem zasedanju deželnega zbora predlog za spremembo lovske postave.

Predlog se je glasil:

1. Lovska postava naj se jednotno izdelava za vse zadeve lova.
 2. Lovska postava se izdelaj po sledečih načelih:
 - a) Zajec se izvzame iz varstva lovske postave; kjer pa občinski odbori hočejo zajca varovati, lahko to store po svojem sklepu za eno upravno dobo lova;
 - b) občine smejo izvrševati občinski lov same;
 - c) polaganje strupov je načeloma prepovedano; vendar zamore občinski odbor to dovoliti pod določenimi pogoji, ki naj se v občini javno razglase;
 - d) škodo, ki jo napravi divjačina in lov, naj ceni razsodišče, obstoječe iz župana, oziroma občinskega svetovalca in zapriseženih cenilcev. V to razsodišče sme poslati tudi lovski zakupnik svojega zastopnika;
 - e) gospodar občinskega lova je občina, ki v okviru občinskega obsega z lovom svobodno razpolaga.
- Deželni odbor je dalje še dobil sledeča podrobna navodila:
1. Lov v občini bodi po sklepu občinskega odbora: a) ali popolnoma prost, ali pa se da v zakup.
 2. Samosvoji lovi se obdrže, toda obzemlja se razširi na 500 oralov.
 3. Škode ocenjuje župan in dva cenilca. Cenilce izvoli občinski odbor.
- Proti odločitvi odškodnine po cenilni komisiji je dopustna pritožba na občinski odbor, ki končno veljavno razsoja, če

škoda ne presega vsote 25 K; pri škodah nad 25 K je dopustna pritožba na deželni odbor.

Tako se glasi sklep deželnega zbora, taka so bila navodila za novo lovsko postavo.

Načrt lovske postave je izdelan. Temeljne točke tega načrta se vjemajo s predlogom deželnega zbora. Razlikuje se pa načrt od teh načel v nebitvenih stvarih, ali pa so nekatere točke formalno drugače izvedene iz pravnih razlogov.

Načrt postave loči love:

I. Samosvoj lov. Pravico do samosvojega lova daje: a) zemljišče, ki meri 500 oralov, bodisi, da je posestnik fizična ali pa juridična oseba; b) samosvoj lov ima brez ozira na velikost posestva, koder ima isto primerno ograjeno; c) samosvoj lov imajo dalje posestniki zverinjakov.

Samosvoj lov, zlasti po točko I. naveden, ima lahko tudi občina. Mora pa upravljati ta lov, kakor je za občino najbolj koristno.

II. Občinski lov obsega vsa zemljišča posestnikov ene občine, izvzemši zemljišča, ki dajejo pravico za samosvoj lov. Posestnike zastopa pri upravi lova občinski odbor, ki mora skrbeti, da se z lovom gospodari, kakor zahteva lokalni interes zemljiških posestnikov.

Občinski odbor sklepa vselej za dobo treh let, kako naj se izvršuje občinski lov. Uprava lova je po načrtu postave trojna:

1. Lov sme dati občina v zakup.
2. Sme izvrševati občina lov po izvedencih.
3. Ali pa po drugih zaupanja vrednih osebah.

Svobodnega lova, t. j. da bi smel vsakdo brez izjeme na svojem streljati lovne živali, načrt ne pozna.

Šest mesecev, predno je potekla zakupna doba, mora občinski odbor skle

pati, kako se bo v bodoče upravljali občinski lov.

Tozadevni sklepi veljajo za dobo treh let; lovska upravna doba se prične redno s 1. julijem.

Če je občinski odbor sklenil, da se da lov v zakup, se prodaja lov na javni dražbi. Dražbo vodi politična oblast, če si ni občina izrecno pridržala pravice dražbe.

Proti volji občine ne more politična gosposka nikdar podaljšati zakupne dobe. Sme pa to storiti z njenim privoljenjem, ako to zahteva interes občine v izvanrednih razmerah.

Načrt postave ima določila, po katerih sme politična oblast po predlogih občin in podobčin izvrševati komasacijo lovov. Ravno tako sme razdeliti lov v več delov, n. pr. po katastralnih občinah.

Istotako je mogoče lovske okoliše po predlogih prizadetih občin in podobčin arondirati. Dele, ki spadajo lovskemu okolišu sosednjega lova, je pritegniti ali zamenjati s kraji prve občine, ako sta s tem zadovoljni obe občini in se s tem izboljša lovski okoliš, kar povzdigne lovsko zakupnino.

Načrt postave navaja lovne in škodljive živali. Zajca ne najdemo več med lovniimi živalmi, ampak ga dobimo v vrsti lisice, volka itd.

Ima pa zajec prednost, da ga smejo občine uvrstiti po sklepu občinskega odbora med lovne živali, pa le za dobo treh let, t. j. za eno upravno dobo. Potem seveda uživa zajec v dotični občini vse pravice in dolžnosti lovniih živali.

Drugod pa, kjer občinski odbori ne storé enakega sklepa, bo smel vsak posestnik na svojem pobijati in zatirati zajca, kakor vsako drugo škodljivo žival. S tem pa si bo smel prisvojiti tudi meso in kožuh zajcev. Da, cejo zajčje gonje bodo lahko uprizarjali zemljiški posestniki proti zajcu, če jim bo le preveč škode naprav-

ljal, kakor je to v letošnji ostri zimi storil na premnogih krajih.

Polaganje strupov je načeloma prepovedano. Polagati pa sme strup v oddaljenih gozdih le oni, ki imajo dovoljenje občinskega odbora. Tak sklep mora župan pravilno in javno razglasiti. Kraj, kjer se strup polaga, je vidno zaznamovati.

Lovca sme ustreliti psa ali mačko, če ju zaloti 400 metrov od hiš. Sicer nima te pravice, ampak bi zagrešil v nasprotnem slučaju kaznjivo dejanje.

Važen in zanimiv ter originalen je oni del načrta postave, ki se peča z odškodnino škode, katero napravi divjačina ali lov. Nobena deželna postava nima odškodninskega postopanja izvedenega, kakor je v tem postavnem načrtu.

Škodo cení razsodišče. To razsodišče obstoji iz načelnika in dveh razsodnikov. Načelnika imenuje za eno upravno dobo lova deželni odbor, katerega naznani deželni vladi. Načelnik boji neomadeževan ter poznaj kmetijske razmere svojega okraja. Razsodnika imenujeta prizadeta stranka in pa lovski zakupnik. Zakupnik lova in odškodovani posestnik se smeta seveda privatno zmeniti in poravnati o škodi. Če tega ne storita, razsodi razsodišče, ki končno veljavno razsodi. V tem oziru je razsodišče avtonomno. Tehtni so razlogi, da da načrt tem razsodiščem avtonomijo. Pritožba na deželni odbor ali pa na drugo oblast bi bila iluzorna vsled tega, ker oni, ki škode ni videl, ni v stanu tako pravično in pravilno oceniti, kakor izvedenci, ki so v razsodišču itd.

Zakupnina lova pripada po sklepu občinskega odbora ali občinski blagajni, ali pa se razdeli med posestnike po velikosti njih zemljišč.

Če bi pa občina sklenila, da se lov upravlja po prvem ali drugem načinu, po izvedenih ali po zaupanju vrednih osebah, potem nosijo zgubo ali dobiček lova vsi posestniki po velikosti njih zemljišč. Vse pritožbe izvirajoče iz uprave lova, gredo na deželni odbor.

Taka so bistva načrta lovske postave. Moje prepričanje je, da je že ta načrt za kmečki stan vzprejemljiv. Če ga bodo občine prav uporabljale, bodo dosegle, da se v krajih, kjer je zajec kmečkemu ljudstvu vsled svoje požrešnosti škodljiv, iztrebi, v krajih pa, kjer donaša lov občinam lepe dohodke, bo umna občinska uprava dosegla, da bo lov v ceni še poskočil. Na občinskih odborih je ležeče, kako bodo gospodarile z lovom. Ljudstvo pa naj skrbi, da bo pošiljalo na čelo občinske uprave može, ki bodo izvrševali postave, sklenjene ljudstvu v korist, res tako, kakor žele njih zastopniki.

Političen pregled.

DRŽAVNI ZBOR.

Prva seja.

Državni zbor se je po velikonočnih počitnicah sešel prvič dne 27. aprila. Češki radikalci so po svoji navadi pozdravili

neprikljubljenega ministrskega predsednika z vpitjem in kričanjem, ki je trajalo toliko časa, dokler ni zbornični predsednik začel govoriti o umrlem poslancu Kaftanu. Nato so zopet zaropotali nad vlado socialni demokratje, ker je policija bila prijela pri neki demonstraciji dva njihova poslanca. Pa taki prizori že niso več niti smešni, niti zanimivi, ker se dogajajo pri vsakem zasedanju državnega zbora. — Ob otvoritvi je govoril tudi ministrski predsednik; iz njegovega govora je odnevalo ponosno veselje, da se je naša država v zadnjih zapletkih s Srbijo tako sijajno izkazala. Binert je povdarjal, da je bosansko vprašanje popolnoma rešeno, in sicer za nas ugodno rešeno, a obenem je govoril jako prijazno tudi o Srbiji, s katero bo — kakor vlada upa — kmalu sklenjena povoljna trgovinska pogodba. Nadalje je govoril ministrski predsednik o obilnem delu državne zbornice, ki bo morala obravnavati o spremembi poslovnika, proračunu, jezikovnem vprašanju itd.

O denarjih.

Najbolj je sedaj v zadregi naš finančni minister Bilinski. Pripravljanje za vsako je stalo velikanske denarje, državne blagajne so se izpraznile in vlada si je morala pomagati s tem, da je vzela posojilo, toda pri tem ni nič prosila dovoljenja od državnega zbora, kar je protustavno. Zato se bo težko zagovarjala pred poslanci. Vrhu tega bo treba iskati novih dohodkov — toda nihče ne ve povedati, kje bi jih bilo dobiti. Državnih izdatkov je namreč vsako leto 165 milijonov; dohodkov pa le 100 milijonov. Tudi posamezne dežele, ki so močno zadolžene, namerja država podpreti, kar bo zopet stalo; zato si hoče finančni minister Bilinski pomagati z davkom na pivo, čemur se pa upirajo zlasti češki poslanci, ker bi vsled takega davka trpele njihove pivovarne.

Madžari v Bosni.

Listi so naenkrat prinesli vest, da je cesar potrdil zakon, po katerem se ustanovi madžarska banka v Sarajevu, in da začne banka delovati že meseca majnika. Avstrijski poslanci so bili vsled tega silno presenečeni. Ko so Madžari začeli iztegovati prste po Bosni, je pazljivi in previdni dr. Šusteršič opomnil v zbornici našo vlado na nevarnost, da si Madžari gospodarsko osvoje Bosno; tedaj je finančni minister Bilinski obljubil, da bo tudi Avstrija sodelovala pri banki, če se osnuje. Sedaj pa naenkrat presenetni javnost novica, da je banka od cesarja že potrjena — in poslanci niso o tem nič vedeli! Vlada se bo morala zagovarjati v bosanskem odseku, pa ji bo težko umiti zamorca. Skupni finančni minister, Madžar Burian, se je natihem bil dogovoril s svojimi rojaki glede banke, in ko se je naša vlada vzdramila in hotela braniti avstrijske koristi, je bilo že prepozno, ker je stvar bila gotova. Če so nas Madžari zopet presleparili, bo naš ministrski predsednik dajal »Slovanski jednoti« strog odgovor.

Ogrski ministri

so se po triletnem srečnem ministrovanju morali zahvaliti za svojo lepo ministrsko

čast. Ko so prevzeli svojo službo, so vladarju obljubili, da ne bodo sitnarili z novimi madžarskimi zahtevami in da bodo izpeljali pošteno volivno reformo. Pa se snedli besedo. Začeli so terjati samostojno ogrsko državno banko, volivno reformo pa so odlašali in odlašali — menda vsak sodnji dan. Tedaj je minila potrpežljivost tudi našega vladarja, ki je Madžarom namignil, da je njihove predrznosti dosti, in zahteval, naj izpolnijo dano obljubo. Posledica je bila, da so ministri odstopili in pripravili popir, na katerega bodo pisali pobotnice za svojo obilno ministrsko pokornino. Kaj se bo sedaj zgodilo in kdo prevzame vlado, še ni gotovo. Košutova »neodvisna stranka« se silno nerada loči od vladnih jaslí, kjer so jo pitali z dobrim ovsom, in upa, da pride zopet na vrh. — Cesar je sedaj v Budimpešti, kjer se pogaja z madžarskimi politikami.

ZMEDE NA TURŠKEM.

Sultan vjet.

24. aprila so pridre mladoturške čete v Carigrad, poklale in postreljale staremu sultanu zveste vojske, nastavile vsakomur, kdor bi se drznil ustavljati, nož in puško na prsa, zasedle celo mesto — sultanova palača pa je morala izobesti belu zastavo v znamenje miru in sultan je bil jetnik svojih mladoturških podložnikov. Evropske velesile so bile sklenile, da se ne bodo vmešavale v turške zadeve — in to je bilo za sultana usodepolno. Pomnil od nikoder, v Carigradu pa gospodarijo Mladoturki, njegovi zakleti sovražniki!

Čudna je sultanova usoda. Pred 32 leti so ga spravili na prestol isti Mladoturki, kateri so ga sedaj odstavili! A skoro moramo reči, da Abdul Hamid ne zasluži nič boljšega. Ko je zasedel slavn prestol turških kalifov, je obljubil, da bo varoval ustavo, pa je kmalu prelomil pri-sego in besedo, ki jo je dal Mladoturkom, ki so mu bili poklonili žezlo. Pokazalo se je, da v njegovih žilah polje ista kri, kakor v vseh njegovih prednikih. Razgnal je parlament, plemenitega Midhat - pašo pregнал, svoje nasprotnike je kruto preganjal, ni zlepa ostal živ, kdor se mu ni hotel ukloniti. Razsipal je milijone, dal poklati 300.000 Armencev kristjanov, spravil državo na rob propada. Vrhu tega so Mladoturki prepričani, da je bil kriv tudi zadnjega upora proti mladoturški vladi, in s tem je bila mera polna.

Sultan odstavljen.

Ko je bil Carigrad zaseden in ko je v mestu zopet zavladal mir, se je sešel turški državni zbor, da se posvetuje, kaj je storiti s sultanom. Ker so poslanci imeli dokaze, da je sultan Abdul Hamid vedel za zaroto, ki se je snovala proti Mladoturkom in ustavi, je bila s tem njegova asoda odločena. Zbornica je s pretežno večino sklenila, da se stari sultan odstavi in za vladarja proglasi njegov mlajši brat Rešad Efendi. Zbornica je to morala skleniti že zato, da se preprečijo novi nemiri Mladoturški vojski, ki so sedaj gospodarji Turčije, so namreč silno razburjeni, ker so dne 13. aprila Staroturki pri uporu po-

morili toliko mladoturških častnikov, in so zahtevali, naj zbornica sultana odstavi, ker ga bodo sicer sami umorili.

Toda vsaki turški sultan je obenem verski poglavar mohamedancev in zato more biti odstavljen le tedaj, če to dovoljuje verske postave. O tem pa odločuje Šejk-ul-Islam, najvišji verski dostojanstvenik. Zato je zbornica poslala ponj, da tudi on pove svojo sodbo. Ko je stopil v zbornico, so ga vprašali, kako treba postopati z dostojanstvenikom, ki je opetovano kršil koran, kradel cerkveno posest, zapravil narodno premoženje, moril, povzročil meščansko vojsko in krivo prisegel. Šejk je odgovoril, da ga morajo po mohamedanski postavi modri iz naroda odstaviti. Nato so se senatorji in poslanci dvignili s sedežev in rekli: Določamo, da se odstavi Abd-ul-Hamid.

Potem je zbornica poslala k Abdul Hamidu odposlanca z naznanilo, da je odstavljen. Sultan je bil potr in je žalostno izjavil: To je moj kismet (usoda). Dejal je tudi, da se boji za svoje življenje, a

Abdul Hamid prognan.

Medtem so se mladoturški voditelji domenili, kam spravijo Abdul Hamida na varno. Dne 28. aprila ob eni ponoči so ga pripeljali na kolodvor, ki je bil zastražen od vojakov, da ni mogel nihče blizu. S sultanom gresta v prognanstvo dva njegova mlada sinova ter enajst žena. Sultan se je pripeljal na kolodvor v navadni, ponošeni obleki in je bil zelo bled in prepaden. On, ki so nekaj pred njim padali podložniki njegovega širnega cesarstva na kolena in se dotikali tal s čelom, on, ki so mu nekaj njegove čete klicale slavo, kjerkoli se je javno pokazal — isti Abdul Hamid je sedaj stopil na kolodvor med dvema molčečima vrstama svojih vojakov in nobena roka se ni dvignila k pozdravu. Sultan je sam moral prvi pozdraviti častnike, tedaj so mu šele tudi oni salutirali. — Nato se je vlak odpeljal in se ni ustavil na nobeni postaji, dokler ni prišel v mesto Solun, ki je odločeno sultanu, da v njem preživi zadnje, žalostne dneve svojega življenja. Na solunskem kolodvoru ga je

Novi sultan
Mohamed V.

Prejšnji sultan
Abdul Hamid.

Rumunski kralj Karol.
Ob 70-letnici njegovega rojstva.

poslanci so mu zatrjevali, da mu življenje ni v nevarnosti.

Mohamed V.

Prejšnji sultan Abdul Hamid je želel, da zasede za njim turški prestol njegov najljubši sin Burhan Edin, toda tega so Mladoturki zaprli in proglasili za sultana Abdul Hamidovega brata Rešada, ki si je dal ime Mohamed V. Novi sultan je dve leti mlajši od svojega brata Abdul Hamida; rojen je bil 3. novembra 1844 v Carigradu. Mladoturki so ga spravili na prestol, ker jim ne bo delal posebnih preglavic, temveč bo tako plesal, kakor bodo oni žvižgali.

Ko je bil razglašen novi sultan, je po Carigradu in drugih turških mestih zadonelo slavnostno gromenje topov. Sultan je prisegel na ustavo, a da morda tudi on ne prevari svojih mladoturških prijateljev, kakor jih je prejšnji sultan, bo moral še enkrat javno priseči, da bo čuval in varoval ustavo.

sprejela vojaška straža in ga odpeljala v mesto.

Mladoturška vlada je kupila v Solunu za svojega znamenitega jetnika krasno vilo. Iz nje se vidi lepo po morju in po cellem mestu, obdaja jo krasen vrt, ki je pa opasan s pet metrov visokim zidom. In da so Mladoturki popolnoma brez skrbi, jim jamči vojaška trdnjava na hribu, ki lahko vsak čas vilo s topovi do tal poruši. To je torej dosmrtno bivališče nekdanjega sultana Abdul Hamida. Govorilo se je že mnogo o tem, da postavijo Mladoturki sultana pred sodišče, a te govorice najbrže niso resnične. Abdul Hamid bo torej še dalje živel v svoji zlati kletki in se oziral po Solunu, ki prireja sijajne slovesnosti na čast novemu sultanu Mohamedu V.

LISTEK.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(Lucij Flav.)

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J.

(Dalje.)

DEVETO POGlavJE.

Ponižan.

V isti dvorani, v kateri je nekoč poslanik Gal sprejel Judovsko poslanstvo, so se danes zbrali Vespazijanovi nižji poveljniki. Dasiravno je stari vojskovodja že precej v letih, vendar še ni izgubil svoje nekdanje čilosti in jakosti. Z njegove mogočne in široke glave na krepkih plečah sije še bolj delavnost in odločnost kakor z njegovega sina Tita. Oči mu zro v svet mrzlo in previdno; le redko vzplanti v njem ona drzna ognjevitost, katera žari v pogledih Titovih. Svoje globoko razorano obličje, nad katerim samuje le še nekaj sivih kodrov, nosi po običaju rimskih velikašev gladko obrito.

In tako stoji v svoji bogati vojaški opravi, odet s škrlatnim plaščem vrhovnega poveljnika, poleg mize, na katero je položil svoj pozlačeni šlem in nekaj zganjenih pisem, ter sprejema prihajajoče podpoveljnike z uljudnimi pokloni. Samo kralja Agripa, ki je ojačil njegovo vojsko s tridesetimi tisoči mož, počasti z bolj srčnim pozdravom in mu ponudi sedež na svoji desnici. Titu pomigne na levo, sebi nasproti pa obema poslanikoma Placdu in Cerealu.

Vespazijan prečita najprej senatovo pismo, ki je ravnokar došlo iz Italije, ter pojasni tudi z nekaterimi zasebnimi pismi iz Rima tamošnji položaj. »Senat je torej Galbo priznal za cesarja,« sklene svoje poročilo. »Zdi se, da vlada med belgijskimi, porenskimi, španskimi in italjskimi legijami enako navdušenje za novega vladarja. Zadnji čas je, da se poklonijo tudi naše legije novemu cesarju. Predlagam, da se opravi za vojsko splošna daritev in se uprizore slavnostne igre. Vrhutega naj se pošlje v Rim odposlanstvo, ki pozdravi v imenu vzhodnih dežel Galbo ob slovesnem vходу v mesto. Tit, pripravi se na pot! In kaj misliš ti, dragi kralj Agripa?«

»Veš, da se popolnoma strinjam s tvojim načrtom,« odgovori prekanjeni Herodijan. »Morda mi milostno dovoliš, da prevzamem stroške slavnostnih iger? Hvala! In če je vseč tebi in zmagoslavnemu Titu, se udeležim tudi jaz poklonitve v Rimu, seveda, če tačas lahko opravite tukaj brez mene.«

»Upam, da ne pridemo v zadrego zaradi tvoje odsotnosti, hrabri kralj,« odvrne Vespazijan z napol zaničljivim smehljajem. »Sicer se pa vrneš itak dosti zgodaj za skupni napad na Jeruzalem. Dokler se sovražniki mesarijo med seboj, bi bilo nespametno delati z napadi med njimi mir in edinost. To poveš tudi Galbi,« dé Vespazijan, obrnjen proti Titu, »če se bo čudil našemu nenaglemu in previdnemu po-

stopanju. Reci, da mora postajati naš krog okoli glavnega mesta vedno ožji in da mislimo zapoditi bežeče prebivavstvo v mesto, kjer se kmalu samo uniči ter pomrje lakote, dokler naše čete brez posebnih izgub ne dokončajo te žaloigre z ognjem in mečem. Kajti to ljudovsko ljudstvo mora na vsak način s svojo prestolico izginiti s sveta, ker se drugače nikdar ne bi uklonilo rimskemu gospodstvu. Njih Bog je sovražnik naših bogov, in naši bogovi ga sovražijo!»

Agripa bi kaj rad povdaril razliko med strastnimi in zmernimi Judi, ki so naklonjeni Rimljanom; toda govoriti si upa le napol, in Vespazijan mu odgovarja, da se mora Judom, ki darujejo rimskim bogovom, ne le prizanesti, ampak jih tudi spoštovati in častiti. »Ampak rimske države ne smemo smatrati za državo s poljubnimi bogovi! In ta misel mi daje povod, da se pomenim z vami o nekem sličnem dogodku.«

Vespazijan nadačuje, da se je tribun Lucij Flav vrnil iz Rima kot kristjan in zdaj očitno pripozna svojo vero. Pripomni pa, da se je odlikoval tribun pri obleganju gradu v Jeruzalemu z izredno hrabrostjo, da je potomec slavne rimske rodovine in je kneginja Druzila vložila pismo prošnje za njegovo pomiloščenje, slednjič, da se ne sme prezreti, kolikega pomena bi bilo njegovo poznanje kraja pri obleganju jeruzalemskega mesta.

Po teh besedah da Vespazijan pripelja tribun Lucija predse. Tribun stopi pred svojega sodnika s plemenito spoštljivostjo, izpove svojo vero ter izjavi, da je pripravljen zanjo umreti.

Vespazijan zre Lucija, pravo podoba rimskega vojščaka, s tihim zadovoljstvom in odobrava v svoji notranjosti oni pogum, s katerim je branil tribun svoje prepričanje. Ali takoj ga jame karati z ostrimi besedami, kako more kot Rimljan zatajiti vzvišene bogove, ki so povzdignili njegov narod nad vse narode sveta. Kako more kot tribun omadeževati svoj stan ter se izneveriti Jupitru, kateremu je vselej daroval, preden je šel v boj, in pod čigar orlom je prelival svojo kri. Veleva mu torej v imenu cesarjevem, da takoj daruje najvišjemu in najboljšemu Jupitru.

Lucij pa se odzove povelju svojega vrhovnega poveljnika z besedami Gospodovini: Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. »Kristjani bodo tvoji najboljši vojaki in najzvestejši podaniki cesarjevi; le tega naj nihče ne ukaže, kar je Bog prepovedal.« In pri tem vztraja tribun navzlic vsem grožnjam Vespazijanovim, dokler ga ne odvedejo iz dvorane.

Nato prosi poveljnik najprej kralja Agripo, da mu pove svoje mnenje v tej zadevi. »Niti za las ne mislim drugače kakor ti,« odgovori kralj. »Če pa hočeš vkljub temu čuti mojo polilevno sodbo, bi predlagal za tega hudodelca smrt. Glej, vsak dan narašča število odpadnikov, ki pristopajo k gnusni stranki onega Nazarenca, in jaz jih sovražim bodisi kot Rimljan, bodisi kot Jud. Tega tribuna jim moramo postaviti za zgled: pomeri naj se

v amfiteatru na čast novemu cesarju s kakim gladnim levom! Vsekako pa te prosim, da prav nič ne upoštevaš prošnje moje sestre Druzile; je pač dobra stvarca, toda modrosti nima kaj prida v glavi.«

»In ti, Tit?« vpraša Vespazijan, ne da bi se mu izpremenila kaka poteza na obličju.

Tit pravi, da je Neron prvi med rimskimi cesarji začel preganjati in moriti kristjane zaradi njih vere, in mu prav rad privošči to slavo. Vendar čemu se pričkati in prerekati za razna modroslovska in verska mnenja, dokler plačujejo njih pristaši davke in vestno izpolnjujejo vse svoje državljanske dolžnosti? Zapodijo naj tribuna iz vojske, in potem svobodna mu pot kamorkoli!

Cereal je povsem drugačnega mnenja. Povdarja, da je gotovo še mnogo drugi kristjanov v vojski. Pri prihodnji daritvi naj bi se vsi, ki bi ne marali darovati Jupitru kadila, razorožili, postavili v vrsto in potem naj vsak deseti mož plača svojo upornost s smrtjo. Vojski se je bati opravičene jeze božje, dekler jo bodo onečestvevali kristjani.

Tudi Placidu je všeč, če se ob priliki daritve izločijo vsi kristjani iz posameznih legij, ali one morije, katere je nasvetoval njegov prednik, se mu zde preveč grozne. Čemu oslabiti vojne čete za toliko hrabrih bojevnikov? Pozna dokaj kristjanov, ki se prav tako odlikujejo po svoji zvestobi in neustrašenosti, kakor Rimljani. Pametno bi bilo, če se kristjani združijo v posebno kazensko stotnijo, ki bo na potovanju, v taboru in na pomočnih stražah opravljala vedno samo najtežje službe in ob času napadov branila najnevarnejša mesta.

»Pa meniš, da bi taka stotnija ne uskočila k sovražnikom,« ga vpraša Vespazijan.

»Možje, ki rajši umrjo, kakor da bi zatajili svoje prepričanje, niso izdajalci,« odgovori Placid.

»Tvoj svet mi ugaja in ga hočem še premisliti. Sicer pa upornike lahko vsak trenutek zatremo, kakor je omenil Cereal. Dobro. Kristjani naj torej delajo nase, stojijo na straži in napadajo sovražnika. Vse, pri katerih se morda pojavijo znaki nezvestobe, lahko na licu mesta posekate. Tej stotnji morajo načeljevati najstrožji podpoveljniki in desethiki. Tribun Lucij Flav pa naj izgubi vse svoje vojaške časti in služi v novi stotnji kot priprost vojak. S tem je stvar opravljena!«

Tu odslovi Vespazijan svoje nižje poveljnike s površnim in naglim pozdravom ter pridrži pri sebi samo svojega sina Tita.

»Čudim se tvoji nenavadno mili razsodbi,« dé oče s strogim glasom. »Najbrž si se spomnil, da je bil tribun nekdanji tvoj součenec? To ni lepo od Rimljana! Rajši bi se bil spomnil Lucija Junija Bruta! Za kazen moraš tribunu osebno sporočiti mojo razsodbo ter jo takoj izvršiti!«

Takoj odide Tit in naznani svojemu nekdanjemu prijatelju očetovo razsodbo. Lucij zdreveni in prebledi; desetkrat huje

ga je zadel udarec, ko mora izgubiti čast in ugled, kakor če bi ga bili obsodili na smrt.

To opazi tudi Tit ter mu reče: »Ukloni se torej poveljnikovemu ukazu in danaj bogovom! Daj, popravi svoje nespametno ravnanje, in potem te vnovič potrdim za tribuna!«

»Celo ti bi me moral prezirati, če ti ravnal zoper svoje prepričanje,« odgovori Lucij.

»Pa si rajši izberi smrt namesto sramote ter umri kakor Rimljan! Na, tu imaš meč!«

Že stisne Lucij s krepko roko meč, da si ga nastavi na prsi. Ali v tem hipu se premisli ter ga vrne Titu z grenkim smehljajem, rekoč: »Videl boš na bojišču, da me ni strah smrti. Toda sam se ne smem ugonobiti, ker je prepovedal Bog, ki je edini gospodar življenja in smrti.«

»Le bodi strahopetnik, če ti zapovedi tvojega Boga velevalo strahopetnost,« dé Tit z zaničljivim in prezirljivim glasom ter zapusti svojega ponižanega prijatelja.

In tako je moral začeti Lucij Flav grenko življenje trpljenja in sramote. Na praznik javne daritve se je kakih sto vojakov branilo Jupitru darovati kadila; bil so ravno najboljši in najzanesljivejši, kakor so pozneje pripovedovali vznejenovleni stotniki. Le malo se jih je zbalo trpljenja zaradi Kristusovega imena in darovalo maliku. Vespazijan si ogleda zveste pristaše Kristusove ter jih obsuje z očitanjem in karanjem; nato jih izroči Bilozu Vafru, najstrožjemu stotniku, kar jih je imel v svoji armadi, ter mu zapove, naj nikar ne prizanaša kristjanom bodisi podnevi ali ponoči, v taboru ali bitki. Vsa vojska se roga srditemu Bilozu Vafru, da je izbran kaznencem za poveljnika in mora gnati svojo krščansko četo iz mesta v bližnje taborišče. »Čakajte, psi,« škriplje stotnik, »vse vam še povrnem. Ne bera ravnal z vami kakor z rimskimi vojaki, ampak kakor z ničvrednimi sužnji. Le naglo delat, dočim se vaši tovariši tačas lahko radujejo veselega praznika! Tamle so hlevi in morajo biti takoj vsi posnaženi! Zvečer pa na stražo! Gorje, če zasačijo koga v brezdelju in slišim kako godrnjanje; zaplesale bodo šibe po njegovem lemem hrbtu! Pokažem vam, kaj se pravi zapustiti velikega Jupitra in noreti za onim križanim Galilejcem!«

Ko opravlja Lucij prvič v svojem življenju pozno zvečer najnižja dela zadnjega hlapca, čuje od neke strani klicati svoje ime in se obrne tjakaj. »Ah, Marcij,« vzkligne iznenaden in pozdravi desetnika. »Vem, da bi me rad poučil v teh opravilih, katera moram zdaj izvrševati! Čitam ti že z oči, kaj hočeš reči! Toda, nikar se ne trudi, dobra in zvesta duša! Ti me ne umeš in me ne moreš umeti!«

»I, kako naj umem in verjamem, da se pusti sin rimskega senatorja in tribuna naše slavne dvanaajste legije ponižati kakor pes,« odgovori stari vojščak in si briše solzne oči. »Povem ti, Lucij, kaj je prav-zaprav s teboj. Začaran si, tako resnično, kakor resnično sem pošten rimski vojak. Zato sem se posvetoval z vedeževavcem

Kvartom Kverulom, katerega ima celo naš božanski Vespazijan zelo v čisljih, in ta mi je skuhal za drag denar neko naspotno čarodejno zdravilo, ki te prvi hip ozdravi.« Marcij pokaže majhno steklenico ter jo izroči svojemu dragemu tribunu. »Ta tekočina deluje zoper vsako čarovnijo, kakor mi je zatrjeval učeni vedeževavec, če zaužiješ vsak dan tri kapljice in se pri tem trikrat zasučeš na prestih, in sicer na desno ob rastoči, na levo pa ob pojemajoči luni, in imaš pri tem opravilo trdno vero.«

»Zal, da ne morem verovati tem sleparskim vrazam, dragi Marcij,« odgovori Lucij. »Toda vkljub temu sem ti ravno tako hvaležen, kakor če bi me bila tvoja umetnost spravila pri Vespazijanu v milost in naklonjenost. Zelo me je genila tvoja ljubezen, zvesti prijatelj!«

»Seveda, kdor ne mara slišati pametnih nasvetov, mu ni pomoči,« reče desetnik ter skomigne z rameni. »Vprašati hočem Kvarta Kverula, če morda pozna kako čarodejno zdravilo, ki deluje tudi brez tvoje vere. Pri vseh bogovih, ali bi ne bila vnebovpijoča krivica, če bi umrl tako krasen in hraber tribun kot konjski hlapec ali navaden toveren nosač?«

Za Lucija in njegove tovariše se je pričelo v resnici hlapčevsko in suženjsko življenje. Ko potujejo pod Cerealovim poveljstvom v Idumejo in Hebron, morajo nositi podvojeno število hlodov in kolov, namenjenih za utrdbe, in kadar izčrpajo svoje moči pri kopanju jarkov in so vdano pretrpeli sirovosti in trpinčenje celega dneva, jim ukaže poveljnik vrhutega preskrbeti vojsko z vodo in kurivom. Nereditko je srce Lucija Flava skoro prepolno gorja in trpljenja; takrat premišljuje v tihih nočeh podobo s trnjem kronanega Zveličarja, in sprejme iznova radovoljno nadaljnjo trpljenje in zasramovanje, tako da je marsikateremu tovarišu tolažilna opora v bridkostih in nadlogah.

Toda medtem je doživelo rimsko cesarstvo, še preden se je pričel odločilni boj med jeruzalemskimi zidovi, važne politične dogodke. Skopost novega vladarja ni bila všeč pretorijancem; zato so že po nekaj mesecih, petnajstega januarja leta devetinsedestega, strmoglavili Galbo

in njegovega posinovljenca s prestola ter izročili žezlo rimske države za milijon sesterce Salviju Otonu. Ko čujeta Tit in Agripa na potu v Rim to važno novico, se vrneta k Vespazijanu v Cezarejo in odložita poklonitev novemu cesarju na poznejši čas. Kmalu nato pa vznemiri državo nov dogodek: legije ob Renu so oklicale v Kolinu Avla Vitelija za svojega cesarja in hitijo z njim proti Rimu, kjer se vname med novima sovražnima vladarjema državljanska vojna.

Zdaj je napočil tudi za Bereniko ugodni trenutek. »Zdaj ali pa nikoli,« nagania in prosi Tita, »priboriš očetu, sebi in nam cesarsko krono! Ali znajo samo italske, germanske in španske legije izbirati in proglaševati nove cesarje? Čemu so nam egiptovske in sirijske? Ali ne more devet naših krepkih legij, katerim pošljejo vrhutega vsi maloazijski vladarji na pomoč vse svoje čete, pognati slabotnega Vitelija, onega lahkoživega zapravljivca, s prestola in ga ponuditi tvojemu očetu ali tebi? Če si ne upaš tega, sem se silno varala o tvoji moztosti!«

Tudi Titu se zdi prilika zelo ugodna. Toda njegov previdni oče omahuje in odlašča odločilni korak. Prav nič ga ne mika cesarska krona, katero je zadnja leta večkrat oškropila kri njenih umorjenih lastnikov. Zadošča mu slava spretnega in zmagovitega poveljnika, katero si je priborjeval v Britaniji, in precej bogato imetje, katero bi morda še podvojili zakladi premaganega jeruzalemskega mesta. Celó, ko se še razširi v Cezareji novica, da je bil Oton premagan in se je sam usmrtil, odlašča nezaupni mož važni korak, h kateremu ga silita Tit in Berenika.

Slednjič se posreči Bereniki pridobiti za svoj načrt sirijskega poslanika Mucijana, postarnega, imovitega in vplivnega moža, ki ponudi Vespazijanu štiri legije in mu svetuje, naj se dá oklicati za cesarja. Navdušeno pozdravijo Vespazijanovi vojski načrt, katerega so že dokaj časa skrivali v svojih srcih. Najprej razglasijo v Egiptu, potem v Cezareji in slednjič v Antiohiji ime novega cesarja.

Tedaj pozove novi vladar prédse Flavija Jožefa, ki mu je s svojo brezbožno razlago mesijanske prerokbe napovedal to

povišanje, ter mu sname okove in mu obljubi svojo trajno naklonjenost.

Berenika pa spominja Tita one prikazni, ki je napovedala obema cesarsko krono. »Ukloniti se morava tudi zdaj svoji usodi,« ji odgovarja Tit: »Življenje nama mora potekati tako, kakor so ga odmerili in določili bogovi. Kaj pomagajo samo najine medsebojne prisege večne zvestobe? Ko bom poklican na prestol, boš deležna tudi ti moje sreče!« Te besede seveda niso zadovoljile Berenike, bile so preveč hladne za njeno ognjevito in nestrpno častiteljnost.

Po taboriških vlada vsepovsod razposajeno veselje. »Slava Vespazijanu! Slava našemu cesarju! Slava njegovemu sinu Titu, hrabremu in nepremagljivemu vojskovodju, veselju in sladkosti sveta!« tulijo pijani vojaki. »Ha! dimo v Jeruzalem in potem, s slavo in plenom obloženi, v Rim! Smrt badestemu Viteliju! Smrt pretorijancem! Mi sami smo zdaj pretorijanci in zahtevamo mastnih koscev in lahke službe v cesarski palači! Ne; vitezi in senatorji hočemo biti; Vespazijan nas povzdigne do te časti! Slava našemu vrhovnemu poveljniku in njegovemu božanskemu sinu Titu!«

Tako vpijejo vojaki in razgrajajo, polni sladkega vina in okinčani z zelenjem vinske trte, po Cezareji in taborskih ulicah. Celó kristjani so vsled Titovega povelja deležni splošne radosti in praznujejo slavnostni dan med seboj na najprisrčnejši način. Odkritosrčno se veseló, da je dobila rimska država po smrti krvoločnega Nerona in Vitelija za cesarja moža poštenjaka. Vespazijana in njegovega sina Tita, ki bodeta dovolila krščanski veri več prostosti in ugodnosti. Zelo težko pričakujejo konca vojske, ko bodo lahko zapustili bojne čete, kjer postaja služba od dne do dne neznosnejša.

Vendar mine še nekaj mesecev, preden pride odločitev. Šele, ko je sramotno poginil Vitelij in je Vespazijan zmagoslavno odpotoval v Italijo, se dvigne Tit pomladi leta sedemdesetega s svojimi legijami proti Jeruzalemu.

(Konec III. dela.)

Razgled po domovini.

Za župnijo Toplice je knez Auersperg imenoval č. g. Frančiška Erzarja, kaplana v Košani.

Shodi S. L. S. V nedeljo 25. aprila je bil v veliki dvorani »Uniona« dobro obiskan shod ljubljanskih somišljenikov S. L. S., na katerega je došlo več poslancev. Govoril je o političnem položaju v državi ter o domačih razmerah voditelj stranke dr. Ivan Susteršič. -- V Smedniku sta na shodu poročala poslanca Demšar in Jarc. -- V Preski pri Medvodah sta govorila na javnem shodu dr. Lenard in državni poslanec Gostinčar. -- V Radomljah pri Kamniku je »Kmečka zveza« priredila shod, na katerem sta govorila njen predsednik Benkovič ter poslanec Lavrenčič.

— V Dovjem je govoril na shodu poslanec Piber.

Štrajki. Uslužbenci električne cestne železnice ljubljanske so pričeli minoli teden štrajkati. — Prejšni teden je stopilo v štrajk tudi nad 60 zidarjev tvrdeke Tönies.

Radi odstranjanja nemških napisov v septembru minolega leta se je vršila večdnevna pravda pred ljubljanskim deželnim sodiščem proti 22 obtožencem. Razzodba je bila izrečena v torek, dné 27. aprila. Enajst oseb je bilo obsojenih v večmesečno oziroma večtedensko ječo, drugi so bili oproščeni. Nemcem se ta visoka kazen zdí še premala, zato tulijo po nemških listih, kakor da bi bili besni.

Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljana se vrši letos 7., 8. in 10. maja v »Mestnem Domu«, na Cesarja Jožeta trgu, in sicer 7. maja za I. razred domačih in tujih, 8. maja za II. razred domačih in tujih, 10. maja za III. razred domačih in tujih nabornikov, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljani. Začetek vselej ob osmi uri dopoldne.

Deželnozborske volitve na Spodnjem Štajerskem. Slovenska »Kmečka zveza« priporoča v kmečkih skupinah sledeče kandidate: Za sodni okraj Maribor, Št. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer: Franc Robič, deželni odbornik, Gradec: Ivan Rožkar, državni poslanec, Malna. Za sodni okraj Ptuj, Ormož: Anton Meško, žu-

pan, Lahonci; Josip Ozmeč, župnik, Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Za sodni okraj Rogatec, Šmarje: Jakob Vrečko, kmet, Ponikva. Za sodni okraj Celje, Vransko, Gornjigrad, Laško: dr. Ivan Benkovič, drž. poslanec, Brežice; Alojzij Terglav, kmet St. Peter v Sav. dolini. Za sodni okraj Brežice, Sevnica, Kozje: dr. Franc Jankovič, zdravnik, Kozje. Za sodni okraj Šoštanj, Slov. Gradec, Marenberg: dr. Karol Verstovšek, profesor, Maribor. V sodnih okrajih Slov. Bistrica, Konjice: Peter Novak, posestnik, Slov. Bistrica. — Somišljeniki! Skupina kmečkih občin voli dne 17. maja. Razmere stoje za našo stranko tako izborna, da zmagamo na celi črti, če le naši pristaši vsi store svojo dolžnost! Na delo torej, na delo za zmago! Liberalci nosijo najgrše laži in obrekujejo naše može. Ne dajte se plašiti. Pridite vsi do zadnjega na volišče!

Nekaj za pijance. Iz Mc Keesport, Pa. v Ameriki poročajo: Tukajšnji policijski sodnik H. S. Arthur je sklenil, da bode obsodil vsakega pijanca v to, da bode moral pred njim podpisati izjavo, vsled katere zamore v nadalje njegova žena dobivati mesto njega njegovo plačo in sicer za dobo enega leta. Ako bi pijanec v to ne hotel privoliti, potem mora iti za šest mesecev v prisilno delavnico; ako pa pijanec ni oženjen, potem ima do njegove plače pravico njegov najbližnji sorodnik, ki mora skrbeti, da se obsojenec pošteno in dostojno preživlja.

Jezikovna sprava v Istri. Listi poročajo, da si vlada prizadeva, da bi dosegla tudi v Istri sporazum glede jezikovnega vprašanja. Ministrski predsednik baron Bienerth namerava v to svrhu deželnega glavarja dr. Rizzija in državnega poslanca dr. Laginjo povabiti k sebi na konferenco.

Ričman'ska zadeva, ki se je vlekla tako dolgo v nesrečo in žalost mnogih poštenjakov, je sedaj končana. Upamo, da se prične zopet redno cerkveno življenje v nesrečnih Ričmanjih.

Demon alkohol. Minoli teden so našli na nekem kozolecu na Karolinski zemlji mrtvega 36-letnega Ivana Primca, rodom iz Lip, pristojnega pa v Tomišelji. Na lice mesta došla policijska komisija je konstatirala, da je Primca vsled preobilja zavžitega žganja zadela srčna kap. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

V ljubljanski stolnici ima vsak večer ob 7. šmarnične govore sloveči dunajski jezuit pater Kolb.

Krščansko-socialna zveza je prenehala za nekaj časa s svojimi velikimi predavanji, h katerim je prihajalo na tisoče oseb. Zadnje je imel deželni odbornik dr. Lampe pretekli petek. Govoril je o svojem potovanju po Londonu.

Ponesrečeni Slovenec v Clevelandu. V Clevelandu v Ameriki je voz električne železnice butnil z veliko silo v voz slovenskega mlekarka g. Zagarja. Uslužbenec Opeka je bil vržen z voza ter je dobil pri padcu velike poškodbe posebno na glavi.

Za skupno deo! Vodstvo S. L. S. je sklenilo v zadnji seji, da se povabijo k prihodnjemu zasedanju tudi zastopniki idej S. L. S. iz Primorske, Štajerske in Koroške.

Pri občinskih volitvah v Dragi na Kočevskem so 28. aprila zmagali Slovenci v prvem razredu; volitve v drugem in tretjem razredu se Slovenci niso udeležili. Tu so zmagali »hajlovci«, ki so prignali na volišče vse, kar jih je hotelo ubogati.

Nov poštni urad. Dne 1. maja 1909. se je otvoril na Miklošičevi cesti v Ljubljani nov poštni urad z uradnim imenom »Ljubljana 6«, ki se bo pečal le s sprejemanjem poštinih pošiljatev ter zajedno služboval kot nabiralnica poštnohраниlišnega urada. Zvezo bo imel s poštanim omrežjem po v Ljubljani obstoječih lokalnih poštinih voznjahl.

Državna podpora. Za zgradbo vodovoda od Gornje Košane do Kala so proračunjeni stroški na 84.000 kron. Poljedelsko ministrstvo je dovolilo državne podpore 40%, to je 33.600 kron, ministrstvo za notranje posle izredno podporo 8000 kron z ozirom na legar v vasi Kal, dežela pa 25%, to je 21.000 kron. Toraj iznašata državni in deželni prispevek 62 tisoč kron, na udeležence pa odpade 22 tisoč kron. — V Dobcu nad Cirknico so že pred leti vaščani sami napravili mal vodovod in posledobno prosili za deželno in državno podporo. Dasi vlada načeloma ne dovoljuje državnih podpor za že zgrajene vodovode, dovolila je v tem slučaju izjemoma 300 kron.

Prodajo užigalice za obmejne Slovence je ljubljanska »Slovenska krščansko-socialna zveza« postavila na širšo podlago. Oddala je užigalice štajerski »Slovenski krščansko-socialni zvezi«, ki bo imela zalogi v Mariboru in v Ljubljani. Novi vagoni so že naročeni. Prvi vagon pride tle dni v Ljubljano. Račune o užigalicah bo »Zveza« polagala na svojih letnih zborih.

Slovenci propadli. Dne 27. aprila so volili veleposestniki ptujskega okraja zastopnike v okrajni zastop; Slovenci so propadli z 78 glasovi proti 88 nemškim, t. j. večinoma nemškutarskim. Orng se zopet veseli svoje zmage; takoj ko se je izvedel izid, je mestna godba šolarjev ljudske šole naznanjala po vsem mestu zmago Nemcev. Dvajset slovenskih volivcev je ostalo doma. Druge skupine, ki še volijo prihodnje dni, bodo samo še izpopolnile nemško zmago. Slovenski staroliberalci, ki so imeli slovensko neagitacijo v rokahl, so pokazali svojo popolno nezmožnost. Ploj je delal zase, mesto da bi bil vso skrb porabil za volitev v okrajni zastop.

Pri Sv. Joštu nad Kranjem bo peto nedeljo opravilo samo ob šestih, ker opravilo ob devetih odpade radi plesa, ki se je vršil prejšnja leta ob tej priliki. Šesto nedeljo v Veliki noči je romarski shod Štajerjev in bo opravilo samo ob pol šestih.

Mariborski lurški romarji ne morejo pozabiti lanskega romanja v Lurd, zato si bodo najeli slovesno sv. mašo dne 16. maja na obletnico, ko so se poklonili Gospej lurški. Prosimo vse ostale romarje, naj se v duhu k nam pridružijo; komur je mogoče, naj pride ta dan v Maribor v cerkev Matere Milosti, kjer se bo slovesnost opravljala v spomin na lurškem oltarju.

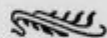
Iz Podgrada v Istri smo dobili dopis, v katerem se nam poroča o občinskih volitvah, pri katerih so se pokazali prvokrat

liberalci, oziroma se razkrinkali. To pot se jim je posrečilo vsled omahljivosti mnogih mož zmagati v tretjem in drugem razredu. V prvem so propadli. Upamo, da vendar ne bodo zopet volili za župana dosedanjega, ki po našem mnenju ni sposoben za to mesto. — Umrl je naročnik našega lista Štefan Tomšič v starosti 39 let. Bil je cerkveni pevec, a tudi gostilničar. Pohvalna moramo omenjati, da se v njegovih gostilni ni nikdar pilo med službo božjo, kar se drugod kaj pogosto dogaja.

Liberalni učitelji spodnještajerski delajo v sedanjem volivnem boju strastno zoper može, ki jih je postavila »Kmečka zveza« za kandidate. Ni čuda, ako ljudstvo takim učiteljem ne zaupa. Zato, da se je dalo liberalno učitelstvo popolnoma vpreči v jarem celjskih dohtarjev.

Celjska »Zadružna zveza« je posegla na Štajerskem s tem v volivni boj, da hodi njen revizor Miloš Štibler govorit in agitirat za liberalno stranko po Spodnjem Štajerskem. Vkljub temu se še nahajajo pri nas nekatere posojilnice, ki so v rokahl katoliško-narodnih pristašev in ki se ne morejo odločiti, da bi zapustile Zvezo, koja pri vsakih volitvah posega v boj v prilog liberalne stranke. Mogoče, da nekateri mislijo, da je dobro imeti dvojno železo v ognju, vendar odkritosrčna politika to ni. Ali igrajo tudi denarno-egotistični nagibi pri tej gospodarski politiki, je drugo vprašanje, kojega danes nočemo razmotrivati.

Shod vseh mladeniških Marijinih družb bo binkoštni torek, 1. junija, na Brezjah. Za govore so se oglašili trije mladeniči s Kranjskega, po eden s Štajerskega, Koroškega in Goriškega. Če hoče še kdo govoriti, naj se oglašl vsaj do 10. maja uredništvu »Bogoljuba«.

Gorenjske novice.

Bohinjske novice.

g Drugi roditeljski sestanek na Boli. Bistri. V nedeljo po krščanskem nauku smo se zbrali v tukajšnji ljudski šoli. Prvi je govoril gosp. nadučitelj M. Humek o vzajemnem delovanju domače hiše s šolo. Ko otrok vstopi v šolo, prične vzgojevalno delo tudi šola. To delo vzgoje mora biti skupno, vzajemno! Seveda na temelju krščanske vere. Že slavni naš vzgojevalec, pedagog nepozabni škof Slomšek je izrekel plemenite besede:

»Družina in šola sestrici sta dve, nobena brez druge hoditi ne sme.«

Žal, mnogi ne umejo tega skupnega delovanja. Vzrok slabe domače vzgoje je velikokrat tudi nevednost in potem dosledno — brezbriznost. Mnogi pošilja jo otroke v šolo le, ker jih morajo, da, celo čas jim kratijo, da, tudi nasprotujejo. Ni čuda, da so otroci slabi, pozneje pa sprideni mladeniči in dekleta. Dolžnost staršev je vzgojo zatirati slaba in huda nagnjenja v otrocih. Ni dovolj, skrbeti le za lepo živino in lepa drevesa, — dolžnost staršev je skrbeti za dobro vzgojo, dušno in telesno.

svojih otrok; saj jih je Bog staršem izročil v oskrbo! Starši, storite svojo dolžnost, živite le otrokom! — Potem je gospodična učiteljica Fanica Zemljan predavala o materi-vzgojiteljici. — Mati je učiteljica, svečenica in kraljica otroškega srca. Kot učiteljica poučuje svoje otroke. Kot svečenica žrtvuje se Bogu in otrokom, kot kraljica vlada otroke, jih varuje in brani v nevarnostih. Materi je najljubše dete, pa tudi detetu je najdražja na svetu mati. V sladki besedi »mami« je združena najlepša ljubezen, s to besedo poimuje otrok vso srečo. Z detetom je Bog dal materi velike in važne dolžnosti, postavil jo je za čuvarico nad njim. Mati je vzgojiteljica; težka naloga, najtežja umetnost! Z vzgojo je treba zgodaj začeti. Modri Sirah pravi: Ukloni tilnik svojemu sinu, dokler je še otrok! Ko se otrok začne zavedati, postane vedno bolj vsprejemljiv. Mati, pokaži otroku zvezdnato nebo, povej mu, kdo tam gori vlada, povej mu, da je vsemočen. Mati vcepi otroku verski čut, bodi mu sama živ vzgled. Pazi na sramežljivost in nedolžnost otroka! Nedolžna duša je lepša in veličastnejša, kot vsa lepota sveta. Besede so prišle od srca — in našle pot v srca mater. Čut hvalečnosti se je bral na njih obrazih. — Domači g. župnik J. Piber je govoril o dolžnostih staršev do odraščene mladine. Opominjal je starše, naj bodo vzgledni v besedi in življenju svoji odraščeni mladini. Starši bodite sami lepega krščanskega življenja! Vzgojevati morajo značaje. Značaje je kdor, kar je spoznal za dobro in pravo, vedno stori. Značaje, mož-beseda ni kdor, ko krivico spozna, pa jo še dalje trdi ali dela. Ta je svojeglaven. Kdor živi po volji božji in jo spojuje — je značaje — ljub Bogu in poštenim ljudem! — Zadnja točka je bilo potovanje v Carigrad. Na splošno gledali smo najlepša mesta v Istriji, Dalmaciji, Grški, dokler nismo dospeli s parobrodom v Carigrad in še dalje v Dardanele v Malo Azijo v mesto Skutari. Bil je zares lep užitek.

g Na Brodu v cerkvi sv. Magdalene so pod sedanjim ometom znamenite stare slike še iz 15. stoletja. Na desni strani prezbiterija je naslikana podoba najdenja sv. križa. Kaj dobro se razloči oltar in svečnik; v ozadju pa se vidijo device. Za oltarjem je na eni strani sv. Florjan, na drugi pa sv. Katarina. Minoli teden je bil z Dunaja dr. Hauser v cerkvi ter ti sliko ogledal. Izjavil je, da bo centralni komisiji za umetnost priporočil še nadaljevanje — začetege dela teh starodavnih slik, da se bodo popolnoma videle. Treba bo ves omet odstraniti.

g Novi vlak. S 1. majem dobili smo dva brzovlaka. Zveza z Ljubljano je skrajno neugodna. Posebno pogrešamo zvečer še enega vlaka. Od 7. dalje pa do četrta na 3. nimamo nobene zveze. Sedanja direkcija pač za Bohinj nima prav nič smisla. Toda vsaka reč ima svoj čas.

g Na Bitnjah je umrla blaga žena M. Rozman-Zvabka, mati klučarja Ivana. Bila je vzgledna in pobožna mati. Naj jej sveti večna luč!

g Kmetijska podružnica na Bistrici je kupila mrjaščka-plemenjaka najboljše pa-

sme pri g. V. Černetu v Gorjah. S tem upamo prešičorejo dvigniti. Bohinjcem je prešičoreja velik vir dohodkov! Zboljšajte pleme! Sedaj imate priliko. Plemenjaka je dobil Fr. Godec.

g Sneg je pri farni cerkvi napravil mnogo škode. Tri kamenite stebriče porinil je s strešnega zidovja; četrtega pa smo radi simetrije sami. Seveda, stolpiče so djali šele potem na ozidje, ko so bili že tramovi vzdani. Les je v teku let strohnel; ni toraj čuda, da ni mogel več velike teže nositi.

g Cerkev bomo prebelili zunaj in znotraj. Stalo bo to delo mnogo. Delo v notranjščini bo izvršil slikar Božič iz Ljubljane. Stavba sama pa je trdna; niti potres jej ni prav nič škodoval.

Iz Št. Vida.

g Volitev župana in svetovavcev se je izvršila pretekli ponedeljek. Županom je bil soglasno izvoljen Anton Belec, ki s tem nastopi 13. leto svojega županovanja. Za županovega namestnika in prvega svetovalca je izvoljen Valentin Mrak. Stanežiče, ostali svetovalci so: Martin Babnik iz Glinice, Simon Juvan in Valentin Cirman iz Št. Vida, Vid Merhar (Guncleje) Franc Erjavec (Vižmarje), Ign. Česenj (Brod), Lovr. Florjančič (Poljane).

g Javno predavanje priredi Blaž Potočnikova čitalnica prihodnjo nedeljo, dne 9. t. m., popoldne ob 3. uri. Predaval bo profesor dr. Knific o Carigradu in sedanjih razmerah na Turškem. Predavanje bo zelo zanimivo in podučno, zato hitimo poslušati.

g Naši mladeniči bodo šli v nedeljo, 9. t. m. zjutraj na Šmarno goro in vabijo na ta izlet vse mladeniče ljubljanske okolice. Ob pol 9. bo na gori sv. maša s pridigo (g. kaplan Vovko), po službi božji mladeniški shod; govorili bodo bratje: Vovko, Erman, Rozman, Česenj. Ob 11. uri razhod.

g Na Svete Višarje. Franc Dolničar iz Št. Vida nad Ljubljano naznanja, da gre do tudi letos, kakor vsako leto, romarji na Svete Višarje tisti teden pred Binkoštno nedeljo. Vabijo se stari in novi romarji.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Brajno društvo v Naklem bo napravilo 9. t. m. ob pol 4. popoldne v prostorih g. Korenčana predstavo igrokaza »Najdena hči«, pri kateri bo sodeloval domači pevski zbor.

g Moravška podružnica sv. Mohorja stoji na prijaznem gričku, pod katerim se nahajajo razvaline starodavnega rožeškega gradu. Okrog so raztresene vasi, med drugimi prijazna vas Sirnje z rodovitnim poljem in travniki. Cerkvica uživa v okolici globoko spoštovanje; že stari pradedi so hodili gori molit Izveličarja v božjem grobu. Prihajali so v raznih nadlogah, prosit pomoči proti krutim grajščakom, tukaj so potolaženi v molitvi pričakovali boljših časov. Nekaj pa pradedje tukaj niso pričakovali. Namreč, da bo zvon sv. Martina pel kdaj slavo Stvarniku na gričku sv. Mohorja. Tega naši pradedi niti mislili niso, in vendar se bo zgodilo. — Zadnjič smo poročali, da dobimo nove

zvonove. A kdo se ne loči težko od znanca ali prijatelja. Tudi Moravčani bi se bili težko od velikega zvonu sv. Martina. In glej! našel se je mož, posestnik v Sirnjah, ki je plačal sam iz svojega premoženja okrog 4000 kron za moravški zvon ter ga podaril podružnici sv. Mohorja. Brez dvoma je storil dotični dobrotnik moravški dolini veliko veselje, njegovo ime pa ostane zapisano v trajnem spominu.

g Kat. slov. izobraževalno društvo v Mekinjah bo priredilo dne 9. majnika t. l. ob 4. uri popoldne veselico s sledečim sporedom: 1. Šumi Marica, koračnica. 2. N. Loboda: Venec slovenskih narodnih pesmi. 3. V. Brož: Banovac, koračnica, udarja tamburaški zbor: Planinka. 4. Aljaž: Na dan, moški zbor. 5. Vilhar: Ne udajmo se, moški zbor. 6. Gašper, Melhijor, Boltežar Steklačar, kuplet. 7. Sinovo maščevanje. Igrokaz v treh dejanjih. Prihitite, okoličani in domači, v obilnem številu k lepi prireditvi!

d Iz Predvora. Dne 28. aprila sem bil po opravkih v Šmarci pri Kamniku ter se razgovarjal z ondotnimi društveniki, ki v resnici dobro in z vso vnemo napredujejo. Največ zaslug za to ima gospod Frančišek Barc, tamošnji mlekari, in Peter Naglič. Sicer je pa tamošnje ljudstvo zelo vneto za napredek. V dveh letih obstoječe društvo si je napravilo lep društven dom, ki je kras celej vasi. Z g. Petrom Nagličem, blagajnikom v Šmarci, sva se dogovarjala o tem-le: Ali bi ne kazalo ustanoviti nekako društveno zadrugo. K tej zadrugi naj bi pristopila slovenska katoliška izobraževalna društva, lahko tudi telovadni odseki. Določila naj bi se primerna pristopnina. Iz tega kapitala naj bi zadruga nakupila obleke za razne igre. To bi bilo po mojem mnenju zelo koristno, ker je veliko društev, ki si ne morejo napraviti potrebne obleke, in zato marsikatero društvo nazaduje. Najbolj primereno bi bilo, če bi hotela prevzeti tako zadrugo S. K. S. Z. v Ljubljani. Če bi to bilo društvom všeč, naj bi naznanili »Zvezi«.

F. T.

g Iz Kroke. Dne 22. aprila je občinski odbor izvolil gospoda Franca Henigmana, bivšega tukajšnjega župnika, soglasno za častnega občana trga Kroke. — Omenjeni gospod ima velike zasluge za naš kraj. Ustanovil je žrebčarsko zadrugo, posojilnico, zidal krasno župnišče in olepšal cerkve. Ob času pogorišča bil je najboljši oče revežem. Ustanovil je delavsko društvo in Marijino družbo. Bog mu bodi plačnik!

g Iz Šinkovega turna. K nam prihaja dvajset »Domoljubov«, osem »Bogoljubov« in en »Slovenec«. Kaj ne, veliko za tako majhno vas. Pri nas smo že brez duhovnika tri leta. Želimo, da bi se nas kdo usmilil, ker imamo eno uro do farne cerkve.

g Popravek. Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona z dne 17. decembra 1862. državnega zakonika št. 6 ex 1863, zahtevam z ozirom na dopis, objavljen pod zaglavjem: Komenda v 14. številki vašega lista, da sprejmete v zakonitem roku na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: 1. Ni res, da je učitelj

svojim učencem prepovedal obiskati igro »Garcia Moreno«, res pa je, da nobeden njegovih učencev ne vé o kakšni prepovedi. 2. Ni res, da ga peče (učitelja) tako lepa igra, res pa je, da ga prav nič ne peče tako lepa igra. V Komendi, dne 26. aprila 1909. Anton Germek, učitelj. — Dostavek uredništva: Upamo, da bodo bravci »Domoljuba« pri čitanju tega popravka istako dobre volje, kakor je bil urednik.

g Iz Moravč. V nedeljo, dne 25. aprila smo spremili na farno pokopališče nepozabnega mladeniča, oziroma prijatelja Antona Vidregar iz Crtiče. Pokojnik je bil član Marijine družbe in izobraževalnega društva, pevec in izvrsten igralec na društvenem odru. Umrli je po dolgi, mučni bolezni v 21. letu starosti, previden s sv. zakramenti. Pogreba se je udeležila mladeniška Marijina družba in izobraževalno društvo z zastavo. Spavaj sladko! Srečno Tvoji duši! — Na grob prijatelju:

»Poljubil Te je angel smrtni
na čelo Tvoje, nežno-belo,
nasmehnil se Ti je veselo
in dihnil v blede Ti obraz.
V trenutku tem si preminul,
Tvoj duh je proti nebu splul,
v višave krasne, zlato-jasne.
Zdaj v raju Stvarnika časti,
tam poje z zbori rajskimi.
O prosi, nepozabni, dragi,
da k Tebi v raj vsi pridemo;
da se v prijateljski ljubavi
na desni enkrat snidemo.

Jos. Urbanija.

g Iz Podbrezj. V 14. številki »Domoljuba« z dne 8. aprila se čita sledeči članek: 21. m. m. je krajni šolski odbor zopet sklepal o prostoru za novo šolsko poslopje. Ze lani je sklenil, da naj se zida novo poslopje nasproti staremu; svet je že kupil in plačal tudi že 1000 kron. Poleg tega so stale precej razne komisije. In to je sedaj vse proč vrženo. Je pač treba dobro premisliti vsako stvar prej, predno se kaj sklene! Resnici na ljubo se čuti krajni šolski svet dati sledeče poiasnilo. Na splošno željo ljudstva se je izbral drugi prostor za novo šolo, in ta bode stal 1100 kron. Poprej izbrani prostor bi veljal 2000 kron, izplačalo se je posestniku 882 K 64 h. Sedaj izbrani svet bi bili že pri prvi obravnavi radi imeli, pa ga gospod posestnik ni bil voljan dati. Hvaležni in veseli smo, da ga nam je sedaj voljan dati, in še za nizko ceno. Ker bode šola na lepem in pripravnem kraju, Podbrezje s tem le pridobi. Res bode treba še ene komisije, a to je tudi vse. Kar se pa tiče 1000 kron, naj pa gospod dopisnik izračuna, kam so vrženi. Šola se zida le enkrat. Prav pravi gospod dopisnik, da je treba vsako stvar dobro premisliti, in to velja posebno, ako se piše v časopise! — Iv. Markelj.

Stražišče. »Sitarska in žimarska zadruha« je zaključila svoje drugo upravno leto. Njen čisti dobiček znaša 981 K 93 v., prometa pa je imela 841.268 K 65 vin. Kdor je poznal Stražišče pred dvema letoma in ga pogleda danes, lahko reče, da je to zadruha, ki je na Kranjskem storila največ dobrega svojim članom. Sužnji so vstali in hodijo kot prosti ljudje ne meneč se za

zabavljice od strani nasprotnikov. Bog daj sreče taki napravi! Svoji k svojim. Kupujte žimo za modroce pri naši zadrugi, ki je solidna in dela brez judovskih dobičkov.

Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Smarč je imelo dne 12. aprila 1909 svoj občni zbor. — Ob tej priliki so imeli g. župnik Val. Bernik s Homca poučno predavanje o zemljepisju na podlagi zemljevidov; razjasnili so nam temeljne pojme zemljepisja, pokazali posamezne dežele po Evropi in po naši državi ter popeljali so nas v Lurd in Rim. Tajnik Fr. Borec je poročal o delovanju društva v pretečenem letu. Društvo si je zgradilo prav primeren »Društveni dom«, ki stane nekaj nad 2000 K in krasi celo vas. Javno so se prečitala imena tistih, ki so kaj darovali za zgradbo društvenih prostorov. Darov se je nabralo 1320 K. Med blagimi darovalci se nahaja tudi 12 duhovnikov, ki so v skupnem znesku darovali 194 K. Vsem darovalcem in sodelavcem se je izrekla tisočera zahvala. Potem se je izvolil nov odbor in sicer gg: župnik Val. Bernik, predsednik; Janez Benda, župan, podpredsednik; Franc Borec, mekar, tajnik; Leopold Gostič, organist, tajnikov namestnik in pevovodja; Peter Naglič, krtačar, blagajnik; Alojzij Hribar, kmet, blagajnikov namestnik; Ivan Jeran, krtač. pomočnik, knjižničar; Franc Klemenc, kov. pomočnik, knjižničarja namestnik in predtelovavec; Janez Brojan, voznik, odbornik. Novoizvoljeni pomnoženi odbor obeta veliko storiti za izobrazbo tukajšnjih domačinov in tudi sosedov. Odbor je takoj v svoji seji sklenil, privediti igro »Sv. Cita«, kar naj bode združeno s kakim predavanjem in petjem. Le pridno v društvo!

— **Slov. katol. izobraževalno društvo na Šenturški gori** je stopilo v življenje. Šteje sedaj 60 udov, kar je častno število za ondotne razmere. V društvenem domu se vrše predavanja, katera so mnogostevilno obiskana. Da ima društvo bodočnost krasnega razvoja, je pokazala prva veselica ob obilni udeležbi v splošno zadovoljnost. Gotovo je, kar pesnik poje: V hribih se dela dan!

— **Katol. izobraževalno in podporno društvo v Domžalah** vabi k majnikovi veselici, ki jo priredi v nedeljo, 2. majnika 1909 na prostorišču g. tesarskega mojstra Fr. Ravnikarja. Pri veselici sodeluje iz posebne prijaznosti slavna domžalska godba. Začetek točno ob pol štirih popoldne. Vstopnina: Sedeži prve vrste 1 K, druge vrste 60 h, stojišča 40 h. Čisti dohodek je namenjen »Društvenemu domu«. Spored: 1. T. Pichler: Mali korporal, korčnica, godba. 2. J. Laharnar: Naša pesem, mešani zbor. 3. Dr. B. Ipavec: Domovini, moški zbor. 4. V. Parma: Pozdrav Gorenjski, valček, godba. 5. F. S. Vilhar: Slovenec in Hrvat, moški zbor. 6. Jakob Aljaž: Slavček, mešani zbor. 7. K. Emeršič: Potpourri slovenskih pesmi, godba. 8. Kdo me bo pahnil s prestola? Igrokaz v treh dejanjih. — K obilni udeležbi vabi odbor.

g Čebelarstva podružnica v Kamniku priredi dne 16. maja ob štirih popoldan čebelarški shod pri ulnjaku gospoda Jo-

žefa Koširja v Podjetšah pri Kamniku. Na tem shodu se bode razdelilo med člane potom srečkanja deset originalnih kranjskih panjev. Na shodu bo predaval zastopnik osrednjega čebelarkega društva. Zeleti je obilne udeležbe.

g Gorje. V Podhomu je za opekhnarja umrla triletna Dornikova Tončka. — Dne 2. maja nas je še enkrat obiskala precej mrzla zima. Pa so ji odsojeni le kratki dnevi.

Dolenjske novice.

Belokranjske novice.

d Prvi strah. Letošnje leto nam obeta precej dobrega sadu. Kamorkoli se človek ozre, povsod vidi bujno rast. Kmet se z veseljem ozira na svoja polja i vinograde, ki tudi zelo lepo kažejo. Toda Bog nas varuj le slabega vremena, ki je že začelo strašiti. Zadnjega aprila zvečer je že okoli Črnomlja precej mlatila toča. Mlademu zelenju to gotovo ni na korist.

d Smrt. Dne 30. aprila je umrla v Novem mestu v Elizabetni bolnišnici gospa Frančiška Beličič iz Črnomlja. Zapustila je šest nepreskrbljenih otrok. V bolnišnici ni bila še en teden.

d Orjak pogorel. Blizu Ručetne kvasi uro hoda od Črnomlja je zgorel orjaški kostanj, ki je meril v obsegu nad sedem metrov. Rastel je morda i štiri stoletja in v tej visoki starosti ga je uničil ogenj že zelenečega. Znotraj je bil namreč votel in suh. Kako se je vnel, se gotovo ne vé.

d Kaj je z železnico? Naši ljudje z velikim hrepenenjem pričakujejo, kdaj bo počil glas, da se bo začela graditi železnica. Zdaj zopet merijo železniško progo nekaj nižje. Bog daj kmalu pričetek dela za dolgo zaželjeno železnico!

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Janče. Pretekli teden je kopal po janškem griču neki mož iz Hrenovic na Notranjskem kostanjeve divjake. Nakopal jih je celi voz. Pravil je, da jih je pred 18 leti tudi tukaj mnogo nakopal, jih posadil v svojem kraju, ki so vzrastli sedaj že v velika drevesa, ki donajajo že mnogo okusnega sadja. Prav je, le pridite po janške kostanje, saj je sploh znano, da je janški kostanj posebno dobrega okusa. — Letošnja huda zima nam je mnogo škode napravila pri žitu, ki je zelo pognilo. Upanje pa imamo, da se bode škoda nadomestila s sadjem, ki prav lepo kaže. Kmalu bode vse v cvetju: črešnje, hruške, jabolka in drugo. — Divjih petelinov je padlo letos že osem. Koliko jih je pa lovcem tudi že odkurilo, pa ostane prikrito. Ta tič, kralj gozdne perutnine, se je tako pomnožil, da jih dasta najemnika lova pač lahko nekoliko več podreti, kakor sicer.

d S Kuma. Lepa pomlad privabila je tudi v naše hribe, na visoki Kum, vesele hribolazce. — Peto nedeljo po veliki noči imeli bomo pri sv. Neži na Kumu ob 10. sv. mašo s pridigo in cerkvenim darovanjem. Binkoštni ponedeljek pa bode upravnica slovesnost pri sv. Joštu na Kumu, tudi ob 10. — Častilci sv. Neže in sv. Jo-

šta, pridite v obilnem številu od blizu in daleč ter sezite pri cerkvenem darovanju globoko v žep, da bomo polagoma popravili streho sv. Neži!

iz Loškega potoka. Kljub obilnemu delu na polju ne preneha kopanje temelja za naš »Dom«. Se jih vedno nekaj odtrga, ki kopljejo in rušijo trdovratne skale. Počas napreduje, ker je silno slab kamen za streljanje, pa v drugi polovici maja upano da se prične z zidanjem. Tudi darovi dobi vedno kaj naša blagajna. Spomnili so se »Doma« tudi naši Hrvatari in odtrgali nekaj hrvaškega denarja zanj: Kordiš Josip (R. 5) 5 K; Lavrič Jan. (R. 78) 4 K; Turk Jan. ml. (R. 6) 5 K; Al. Lavrič (R. 105) 5 K; Grže Matija (Ml. 29) 4 K. Nadaljni darovalci: Turk Jan. (R. 6) 20 K; Turk Iv. (Ml. 20) 10 K; najden denar 3 K 26 vin., mešetarija 2 K; dobljena stava 2 K; pet voznikov svojo plačo 20 K. Vsem iskrena zahvala in Bog plačaj! Spomnite se še drugi, in položite svoj dar za naš »Dom«. — Junake so se pokazali naši fantje. Nekaj čez 40 jih je šlo na nabor, pa so jih potrdili 27. Zlasti Mali log, dasiravno ga ključemo malega, pa je od 11 stavodolžnih dal 8 fantov vojakov. To je bilo vriskanja ponosnih rekrutov. Kakšnemu se pa le malo nerodno zdi, ko bo treba pustiti zlato prostost za tri leta in ovenčani klobuk zamenjati s kapo, pušlec pa s cesarskim orlom. Pa se le postavi fara, ki dá cesarju toliko krepkih fantov.

d Šmihel-Toplice. »Kmečka zveza« za novomeški sodni okraj je bila naprošena,

da naj izposluje po svojih častitih poslancih preložitve klanca nad Ruprčvrhom, takoimenovanega Ušivca med petim in šestim kilometrom. Načelstvo »Kmečke zveze« odgovarja svojim članom sledeče: Preložitev tega klanca je že leta 1908 sklenil soglasno okrajni cestni odbor po priporočilu gospoda župana Zurca. Tudi deželni odbor je tej preložitvi pritrnil in gospod deželni glavar pl. Šuklje se je o situaciji preložitve z g. nadsvetnikom inženierjem Klinarjem osebno prepričal. Preložitev bi bila že izpeljana, če bi ne delala ovire nova belokranjska železnica. Nova cesta bo namreč speljana mimo nove postaje v Birčni vasi; zato se pa ne more cesta preje predstavljati, dokler ni popolnoma gotova črta železnice in kraj postaje v Birčni vasi. Kakor hitro se pa to izve, bo skrbela »Kmečka zveza«, da se prične tudi s preložitvijo klanca.

z Iz Št. Janža. Pri nas pridno rigolamo stare vinograde in jih zasajamo z novo žlahtno vinsko trto. Imamo še tudi dosti izbornega vinca. Kupci, oglasite se pri nas. Gotovo vam ne bo žal. Cene so primeroma nizke. Zares začeli smo se prebujati iz dolgoletnega narodnega spanja. Postavili smo pred par leti dve novi šoli, eno v Št. Janžu, drugo na Kalu. Pri obeh imamo seveda tudi prekoristne šolske vrtove, kateri prinašajo občanom mnogo koristi in v katerih se izobrazuje mladina. Najlepše uspehe pa vidimo v šolskem vrtu na Kalu, za katere se seveda moramo v prvi vrsti zahvaliti predsedniku c. kr. šol-

skega sveta na Kalu. Vsa čast mu! Čudni so ti naši liberalci. Že pred par leti so ogradili novi vrt s praktično žično ograjo. Toda čemu? Ali ne veste, da zajci popolnoma neobdelani zemlji nič ne škodujejo? Ali ni škoda za stebre, kateri v zemlji gnijejo in katere so morali soobčani s trdo prisluženim denarjem plačati. Slavni občinski odbor pa vse to mirno gleda. Seveda vrana vrani oči ne izkljuje. Skrajni čas je, da bi se tukaj storil kak korak. — Sicer bomo potrkali na vam mogoče ne ljuba vrata! — Občan.

Notranjske novice.

Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Matenje vasi. Umrla je 20. aprila v Matenji vasi Ivana Ogrizek, mati duhovnika č. g. Jakopa Ogrizek, župnega upravitelja v Št. Lambertu. Četudi vedno bolehnja, je dosegla starost 66 let. — Oj, z Bogom, mati, za ta svet, — saj vidimo tam v večnosti se spet!

+ Volitev župana v Cerknici. Iz Cerknice brzojavljajo: Danes je bil za cerkniškega župana izvoljen I. v. L a v r i č. Tudi vsi deseti svetovavci so somišljeniki S. L. S. Županov namestnik je I v a n R o n k o ml. Nasprotniki so oddali prazne listke.

G O R I Š K A.

Listnica uredništva. Bača pri Sv. Luciji. O suši, ki ste jo pri vas občutili prejšnji teden, se sedaj ne izplača pisati, ker hvala Bogu, je že med tem časom precej namočilo. Liberalcem pa, ki se bahajo, koliko so za kmeta storili, povejte, da so pri užitini ogoljufali goriškega kmeta za več stotisočev. To je njih »delovanje«. Povejte jim še, da so liberalci za kmeta »delali« s tem, da so ga odirali in gonili na boben. Posojilnicam, ki naj bi kmetu pomagale proti oderuhom, so pa liberalci nasprotovali. To povejte liberalcem in ljudem, da bodo vedeli, kako zna liberelec ljubiti kmeta. Pišete, da ljudstvo že spoznava. Prav imate. Laž in sleparstvo ni bilo še nikdar trajno. Zdravi!

Orehovlje pri Gorici. Naše »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« priredi dne 23. t. m. veselico, pri kateri sodeluje telovadni odsek iz Mirna. Društva prošimo, naj se na to ozirajo.

Dan Orlov v Št. Andrežu. Lep dan je bil za goriške Orle 2. maj. Še mnogo lepši bi bil, ko bi ne bilo hudega deževja in silnega vetra. Okrog 60 mirenskih, šentferjanskih, goriških in šentandrežkih Orlov se je ob 9. uri dopoldne zbralo v šentandrežki cerkvi k sveti maši. Nato se je vršilo zborovanje, ki se ga je udeležilo okrog 70 telovadcev. Določila so se goriška okrožja sledeče: Sodni okraj Gorica, Kanal in Krmin naj tvorijo eno okrožje. Sodni okraj Ajdovščina se naj priklopi kranjski Vipavi, Cerknjo pa Idriji. Za predsed-

nika okrožja goriškega je bil izvoljen naš br. Tone Vuk iz Mirna, za načelnika pa br. Puhar iz Gorice. — Popoldne po blagoslovu je bilo določeno, da se vrši velik shod pod milim nebom. A nebo je tako neusmiljeno sipalo dež na zemljo, da je shod moral izostati. Zbrali smo se v skromnih prostorih gostilne pri »Karlotu«, kjer se je zbralo vsega skupaj vendarle 150 do 200 ljudi, ki so poslušali govornike č. g. dr. Srebrniča in brata Kremžarja ter č. g. župnika Kosovela, ki so nas navduševali za mladinsko organizacijo. Lepo in pristrčno so bili sprejeti pevci in pevke pod vodstvom vrlega g. nadučitelja Justina iz Podgore, ki so nas prišli razvedrit z lepim petjem. Čast jim! Navzoča sta bila tudi dva brata zastopnika vipavskega odseka, ki so ju telovadci bratsko sprejeli. Vso zahvalo in priznanje pa zaslužijo vrli šentferjanski Orli, ki so blizu dve uri daleč prišli v kljub dežju, enako oddaljeni Cerovci ter naši Mirenci. To je požrtvovalnost, ki jo mora roditi le naša organizacija v nepokvarjenih srcih. Čast takim fantom! Na zdar!

V Št. Ferjanu priredi ondodna dekliška Marijina družba dne 9. t. m. veselico z igro »Lurška pastirica« in s petjem. Prijatelji, prihitite ta dan v Št. Ferjan!

Baška dolina. (Iz grahovske župnije.) Kdo bi si bil mislil, da se bode grahovskim agrarcem tako kmalu povrnilo, ker so o pustu nekega moža v verigah okrog vodili. Glejte šmenta! Na cvetni ponedeljek

pripelje orožnik kar štiri agrarce ali liberalce na verigi na grahovsko postajo in potem po železnici v Tolmin. Kaj so pa naredili? Enemu so kri puščali na glavi s steklenico, drugemu pa z nožem. Lepa izobrazba v agrarnem društvu! Kako pa je kaj gori na Koritnici, kjer imajo tudi enak zavod? Tam se jim šele slabo godi! Tam so v postu napravili vesečico z godci. Naprosili so kar dvoje godcev. Ene so seveda morali odsloviti, čeprav so jih morali plačati. Dne 18. aprila so v tem društvu do ponedeljka jutraj igrali. Članom društva so se na tak način žepi precej zljajšali. — Kakor se govori, imamo pri nas tudi socialne demokrate. Odkod pa ti? Eden je od tam doma, kjer se kozel na zelniku ubije, drugi pa iz tiste dežele, kjer izhaja znani nemčurski časopis, znan pod imenom »giftna krota«. (Torej od Ptuj! Op. ur.) Seveda imamo pri nas tudi nekoga, ki prav spretno sedi na dveh stolih. Pa to ni lepo. Sicer pa zdravi!

Iz Rupe — Peči. Dne 25. aprila je priredilo katoliško slovensko izobraževalno društvo »Danica« v Rupi svojo prvo veselico, ki se je prav lepo obnesla. Rupa-Peč je mala vasica med Mirnom in Rubijami v goriški okolici, vendar je ta dan pokazala, da ima vrle moči na razpolago. Pohvaliti moramo društveni pevski zbor, ki šteje 20 pevcev in 16 pevk. Prvič je ta dan nastopil in dobro rešil svojo nalogo. Pohvaliti moramo tudi igralce, ki so prav dobro rešili svojo nalogo. Nad vse pa mo-

ramo pohvaliti društvenega predsednika Iv. Ožbota, ki je v svojem pozdravnem govoru pokazal, da je mož na svojem mestu in da dobro razume naše organizacijsko delo. Pri veselici so nastopili tudi Orli iz Mirna, Št. Ferjana in Gorice z novimi prostimi vajami in na orodju. Nastop Orlov je bil prav impozanten in je pokazal, da so goriški Orli zimski čas dobro porabili. Vrhim Rupencem in Pečanom kliče: Le krepko naprej po začrtani poti!

Procesija na Sv. Goro. Procesije na Sv. Goro »Katol. delavskega društva« dne 2. maja se je udeležilo okrog 500 ljudi iz mesta in okolice.

»S. Gregorčičev dom« v Gorici je bil blagoslovljen v soboto.

Prvi majnik so goriški socialisti praznovali s shodom na Telovadnem trgu. Shoda se je udeležilo okrog 300 socialistov iz mesta in okolice ter nekaj radovednežev. Govoril je za Slovence sodrug E. Kristan, ki je tako mahal po zraku, da so se spodaj stoječi sodrugi bali, da pade z odra. Spreveda se je udeležilo okrog 280 socialistov. Pri »Kateriniju« so potem peli in plesali. Še bolj klaverno je bilo z liberalci »Narodne delavske organizacije«. Tu je bilo pri »Gorjancu« na shodu okroglo 50 ljudi, izmed katerih jih je osem poslušalo dolgočasno branje študenta Knašliča. Po dolgočasnem govoru se je razvila prosta zabava v obliki balincanja. To je bil liberalni prvi majnik! Ni nas strah!

Nova postaja. V soboto, 1. maja, se je otvorila na državni železnici za osebni in prtljajni promet nova postaja Št. Peter pri Gorici. Postaja je bila okrašena s slovenskimi in cesarskimi zastavami.

Društva in »Kmečke zveze« opozarjamo, naj razširjajo med ljudstvom dr. Krekovo knjižico o »Kmečkem zavarovanju«. Naroča se za Goriško v Slovenski krščansko-socialni »zvezi« v Gorici, Gospoška ulica 6. Cena po 20 vin. en izvod. Več izvodov skupaj pride ceneje.

Huda burja je razsajala v nedeljo, dne 2. maja, na gorenjem Vipavskem. Napravila je mnogo škode na trtah in sadnih drevesih. Sneg je pobelil poleg tega sivi Čaven. Bog naš obvaruj sedaj slane!

Zatnje-Seto. Vino se je pri nas skoro vse poprodalo. Znamenje, da imamo dobro kapljico!

Nova maša je bila v nedeljo, 25. apr., v Črnicah. Imel jo je č. g. Leopold Cigoj, rojak iz Malovšč. Bilo je ogromnega ljudstva, da niti vsi niso mogli v sicer zelo prostorno cerkev. Petje je bilo izborno. To je oskrbelo »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« v Črnicah. Slavnostni govornik je bil veleč. g. dr. Ličen, ki so ga verniki napeto poslušali.

Izobrazbi.

Franc Jaklič.

Franc Jaklič, je bil rojen leta 1868. v Podgorici na Dolenjskem; šolal se je v Ljubljani na gimnaziji in učiteljsko. Zdaj je nadučitelj v Dobropoljah, drž.

in dež. poslanec. Bil je ves čas, odkar je nastopil v slovenski javnosti, delaven in priden mož. Bil je res mož. Kajti dandanes veljajo Gregorčičeve besede:

Veliko možkih, malo mož,
naš vek rodi.

Ni se ustrašil terorizma nasprotnikov, ki so ga preganjali na vse mogoče načine v službi, ker je bil dosleden katolik v besedi in dejanju in je ljudem često pokazal sleparstvo laži - svobodomiselcev. Nas je zanima njegova pisateljska posebnost.

Lahko rečemo, da je Franc Jaklič ali kakor se je navadno podpisoval — Podgoričan, eden najboljših slovenskih poljudnih pisateljev. Vsaka struna, ki jo ubere, je res ljudska, vsaka kretnja izraža pristinega dolenskega kmeta. Žal da ni več spisal za »Družbo sv. Mohorja«. Pisatelj kot je Podgoričan naj bi pisali vanjo, potem bi ljudstvo uživalo svojo umetnost.

Podgoričan - Jaklič je bil eden najpridnejših sotrudnikov »Dom in Sveta«. Vse starejše letnike je zalagal s svojimi povestmi.

»Na Samovcu« je prva večja povest. Opisuje v njej nesrečen zakon na kmetih, v katerega so vpregli starši svoje otroke proti njih nagbenju.

»Luka Vrbec« je zgodovinska povest. Vrši se v dobi reformacije, v šestnajstem stoletju v Dobropoljah.

»Vaška pravda« je nastala zaradi nekega pašnika med Žabarji in Podgoričani. Trajala je 40 let in se ugodno rešila za Podgoričane.

»Ljudska osveta« se vrši za časa kmetijskih uporov v šestnajstem stoletju.

Podgoričan jemlje snovi iz narodnega življenja tudi v povestih. »Naši vaščanje« in »Svatba na Selih«, ki ste izšli v »Ljub. Zvonu«, a tudi iz zgodovine, kakor pričajo prejšnje povesti. »Vojvoda«, »Lepi Tonček«, »Iz našega kota« in »O ta testament«, so izšle v »Dom in Svetu«. Posebno zadnja povest je obljubljala; da bo pisatelj, ki je v najzrelejši moški dobi, spisal še mnogo lepega. A socialno in politično delo in urejevanje »Slov. učitelja«, lista, ki ga izdaje katoliško misleče učiteljstvo, mu vzame ves čas. Za »Družbo sv. Mohorja« je napisal nekaj lepih slik iz življenja dolenskih kmetov.

Peter Bohinjec.

Peter Bohinjec je bil rojen leta 1864. na Visokem na Dolenjskem, študiral je v Ljubljani gimnazijo in bogoslovje in pascel duše v Horjulju pri Vrhniki, kjer ga imajo ljudje v najlepšem spominu. Zdaj je župnik v Škocijanu na Dolenjskem.

Bil je jako priden v svojih gimnazijskih in bogoslovskih letih in se pečal s češčino, ruščino, francoščino in laščino. Pisati je začel v »Vrtec« in ga zalagal z jako raznovrstnimi spisi. Prevajal je tudi zanj iz drugih jezikov. Bil je ves čas zelo plodovit. Hotel je pisati zgodovino sloven. in slovanskega slovstva sploh, a stanovski posli so ga zadrževali. Njegovo pero je spretno za humor, pa tudi za resnost. Prvi spisi so šaljivi, n. pr.: »Kako je to prišlo?«, »Vragometov študent«, »Gospo-

dična«, »Naša potovka«, »Prevarjeni kavalir« in »Trije zdravniki«. Bil je ves čas zvest »Dom in Svetov« sotrudnik. Tu tudi najdemo njegovi največji povesti: »Jarem pregrehe« in »Najmlajši mojster«. Prva povest nas spominja na Kersnikovo »Očetov greh«. Otroci trpe za grehe svojih staršev. Povest je lepo razpletana in kaže, da so na pisatelja vplivali novejši spisi, ker je bogato zastopana duševna stran junakov. »Najmlajši mojster« je povest iz protireformacijske dobe. Godi se v Ljubljani v tisti dobi, ko je v začetku 17. stoletja škof Hren z apostolsko gorečnostjo spreobračal protestante h katoliški veri. Za povest je moral pisatelj veliko študirati, ker je opisana tedanja Ljubljana v jako živih barvah, istotako življenje in vrvenje v njej. Človek dobi natančen pregled v ureditev in delovanje »cehov« ali »cunifov«, v katerih so bili združeni rokodelci po poklicih. Razmišljevanja o življenju je izražal pisatelj v »Iverih«, ki so izšli v »Dom in Svetu« leta 1889. Še ene povesti ne smemo pozabiti, ki jo je izdala »Slovenska Matica«, to je »Za staro pravdo«, ki se vrši v burni dobi kmetijskih uporov leta 1571. na Gorenjskem. Povest zasluži, da bi zašla med širše ljudstvo na deželi, zato bi bilo prav, da jo izda iznova »Ljudska knjižnica«.

Bohinjec je bil od začetka svojega pisateljavanja priden sotrudnik »Družbe sv. Mohorja«. Upam, da je večina čitatelev brala njegovo sliko: »Kako je Svedec zadrugo snoval?«, ki je pisana s tako fino šalo, da nehote ostane človeku v spominu leta in leta. Istotako je znana povest: »Na nepritrjenih mostnicah« itd. Bravcem knjig »Družbe sv. Mohorja« je tudi znano ime I. M. Dovič. V letošnjih »Večernicah« je izšla povest »Kovač in njegov sin«. Spisal jo je naš pisatelj, ki je bil tako skromen, da se ni podpisal pod njo s pravim imenom. Sploh se pod svoje spise Bohinjec ni podpisaval z lastnim imenom, ampak je rabil pseudonime, t. j. izmišljena pisateljska imena.

Pisal je tudi v »Angelička«, v »Duhovnega Pastirja«, kjer je opisal »Družbo sv. Mohorja«, »Preganjavce Kristove vere« itd. V slovenske šaljive liste »Rogača« in »Škrata« je pošiljal svoje izvrstne humoristične slike, n. pr.: »Želodar«, »Obrajtov Anton«, »Naše ženske«, »Vsi ga radi pijo« itd.

Naj bi nam njegovo pero dalo še mnogo humorja, katerega tako potrebujemo v teh resnih časih, ko nam pomanjkuje pisateljev, ki bi umeli pisati v šaljivem tonu.

Drobtine.

Pretresljiv prizor.

Na Francoskem je živel star gozdar, ki je imel sina-edinca. Tega so nekoč obdolžili, da je ubil sina nekega bogatega pariškega trgovca, ki je šel skozi gozd. Mrtvo truplo so našli in obtoženec je bil odgnan v zapor. Ko je bil zaslišan, sta prišla tudi oče in mati. Ko ga mati ugleda, zakliče: »Sin moj, ljubi moj sin!« in hoče

objeti svojega ljubljenega edinca. Oče ji odločno zabrani, rekoč: »Ne sedaj, popreje se morava prepričati je-li vreden, da ga imenujeva sina, ali ni morebiti res morilec.« Nato se obrne od svojega sina na sodnike, ter jih prosi, če sme s sinom govoriti, rad bi se prepričal ali je nedolžen ali kriv. Dobil je dovoljenje. Tedaj stopi pred sina in navzoči ju obstopijo, poslušaje s trepetajočim srcem.

Stari gozdar stegne svojo roko in izpregovori s povzdignjenim glasom: »Vsi pričujoči bodite kot priče temu, kar bo deva govorila moj sin-obsojenec in jaz. — Pred tvojo staro materjo, pred to deklico, ki je tvoja nevesta, pred častitim duhovnikom, ki te je vzgojil za Kristusa, te vprašam jaz tvoj oče, ki sem ti že v zgodnji mladosti vcepil v srce ljubezen do resnice in brezmejno sovraštvo do greha, zlasti do laži, si li kriv, si li nedolžen?« Pri tem zre sinu v oko s takim pogledom, kot bi hotel gledati v dnu njegove duše. »Oče,« se oglasi nato obtoženec, a ta ga prekine, ter ga opomni: »Počakaj — ne prenašli se, da se ne pogubiš v večnosti. Poglej mi iz oči v oči in vi, »se obrne k poslušalcem, »poglejte ga in slušajte kaj bo govoril,« sinu: »Govori torej!« »Oče, jaz sem nedolžen!« odgovori mirno in odločno sin.

Zdaj položi starec svojo roko na ramo sinovo, rekši: »Poklekni!« Pokleknil je in oče ga je blagoslavljal: »Blagoslavljam te, ti nisi kriv, da, ti si nedolžen! Če je volja božja, se izkaže tvoja nedolžnost, in volja božja je to. Mati,« pristavi nato, »pridi in objemi svojega ljubljenega sina!«

Vse navzpče je ginil ta prizor. Obsojenec je bil zopet odpeljan v ječo. Sodna preiskava se prične vnovič. V kratkem so našli pravega morilca in sin se je vrnil po hudi poskušnji zopet domov, k svojim veselim roditeljem, v svojo domačo hišo.

Srečni starši, ki vzgajajo svoje otroke v ljubezni do resnice tako, da jim zlahka verjamejo na samo besedo.

Socialna demokracija propada. Lepo nazadovanje kaže socialna demokracija v Avstriji in v »blaženi« Nemčiji. Da pa tem ne dela Italija sramote, dokazuje »sodrug« strankin tajnik poslanec Morgari v sledečih številkah: Leta 1904 je bilo 1320 rdečih krajevnih skupin s 45.800 članovi. Leta 1905 jih je pa bilo le 1208 s 33.900 članovi. Leto 1908 pa zopet kaže lep ko-

rak nazaj. Vseh članov je le še 31.600. — Ravno tako, kot število članov, pada tudi število dohodkov in — sleparij. Blagajnikom in tajnikom »pri srcu pa jim je hudo«. — Tudi na Ogrskem propadajo socialni demokratije v razmerju, kakor raste in se razvija krščansko-socialna organizacija. To je potrdila uradna statistika o socialnem gibanju, ki jo je nedavno izdalo peštansko redarstvo. Židovstvo je zacvililo ob tem dejstvu, kakor bi mu kdo stopil na kurje oko in javka v svojih žurnalih, da je groza. Pravi, da je boljše, če je delavstvo makari anarhističnega mišljenja, samo da je organizirano socialnodemokratsko. Kakor smo vedno rekli: socialna demokracija so tiste kleščice, s katerimi židovski borzijanci jemlje svoj kostanj iz žrjavice. — Veselo dejstvo pa je, da se pametno delavstvo vedno bolj odtušuje socialistični stranki, čim bolj spoznava njeno pogubno delovanje. Da bi se tudi slovenskemu delavstvu skoro odprle oči!

Čebelarški shod bode na Robu pri Velikih Laščah v nedeljo, dne 9. maja ob 3. uri popoldne v ondotni šoli. Predaval bode zastopnik osred. čebelarškega društva iz Ljubljane.

Smešnice.

Uboge stenice. Krčmar neke zanikerhe beznice vpraša Mažara, ki je bil prenočil pri njem: »Kako ste kaj spali?« — Mažar: »Slabo sem spal; pa vendar bolje kakor te uboge stenice, — ker te niso zatislile očesa celo noč!«

Prisiljen. Sodnik: »Tožnik pravi, da vam je dal shraniti svoje gosli, vi ste jih pa prodali! Je li res?« — Zatoženec: »Res, gospod sodnik! Bil sem prisiljen prodati jih. Le kaj ni bilo po nje že dva meseca. Moji hčeri pa hodite v pripravnico in ste jeli nanje drgniti. Tega pa jaz strpeti nisem mogel; prisiljen sem bil torej jih prodati.«

**VYDROVA FRANCOŠKA
GORČICA IN KREMČKA**
1/2 kg 80 VIN

Vydrova
lovarna hranil
Praha VIII.

Izvid gospoda drja. M. Gala, preglednega zdravnika zvez združenih bolniških blagajin na Dunaju.

Gosp. I. Serravallo

Trst.

Najtoplejšo zahvalo za poskušnjo vašega izbornega Serravallovega kina vina z železom, ki sem ga sam uporabil po težki influenci, dolgoletni rekonvalescentni dyspepsiji in katerega izboren učinek vam rad potrjujem.

Dunaj, dne 11. oktobra 1907.

M 317

Dr. M. Gal.

Osebe, ki jih sili poklic, da morajo največ sedeti, ali ki jim je zabranjeno potrebno telesno gibanje, trpe pogosto na motenju prebavil. Za odstranjenje tega zla niti vegetabiliska sredstva pa tudi druge rudninske vode ne pomagajo toliko kakor večtedensko zdravljenje s **Franc-Jožefovo** grenčico, tako bogato žveplenokislih snovi.

M 333

Pravilno ime Schichtovega pralnega izvlečka je „**FRAUENLOB**“

To je najboljši milni prašek za namakanje perila ter popolno nadomestilo za beljenje po travi. **DOBIVA SE POVSOD!**

1077

Pri

pljučnih boleznih

kašlju, katarih, oslovskem kašlju, influenci

D 85 13-2

predpisujejo zdravniki in profesorji priljubljeni **Sirolin „Roche“**.

SIROLIN lajša nagon h kašlju in vpliva na dober način pri nastopu težav prehlajenja. Radl izbornega okusa tudi otroci **SIROLIN** radi uživajo.

Dobi se na zdravniški predpis v lekarnah po K 4.— steklenica.

Zahteva naj se izrečno **SIROLIN „ROCHE“** in odvrne ponarejanja in tako imenovani nadomestek.

Ichtyomentol, katerega priporočajo na mnogih klinikah praktično preizkušeni zdravniki, je najboljšo sredstvo proti revmi, trganju, živčnim boleznim, glavno- in zobobolu itd. Glavna razpošiljavnica in tovarna: kemični laboratorij lekarja S. Edelmanna v Bohorodczany (via Lemberg), oddelek 26. Več v oglasu.

1169 **Dr. J. Demšar** 52-1
zdravnik — strokovnjak za kožne bolezni
Ljubljana, Mestna hranilnica.

Tenaxu, branih nemu sredstvu proti peronospori in drugim rastlinskim škodljivcem, je bila dovoljena od c. kr. železniskega ministrstva št. 16051/14 od 23. aprila 1909 popustitev voznine.

Star prijatelj kolesarjev. — **Multiplex Fahrrad Industrie**, Berlin S. W., Gitschinerstrasse št. 15, razpošilja tudi letos njen cenik zastonj in poštine prosto na vse interese. Trvdka je zelo znana po celi Avstro-Ogrski, posebno pa slovi »Monopol kolo« s prostim tekem za 99 K. Več v oglasu.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 1. maja 1909:				
49,	78,	22,	66,	75.
Dunaj, 1. maja 1909:				
70,	41,	72,	77,	62.

ŽITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.

Za 100 kilogramov.

Ljubljana, 6. maja 1909.

Pšenica	27—
Rž	19—
Oves	19—
Ajda, črna	19—
Ajda, siva	18—
Proso, rumeno	16—
Proso, belo	18—
Ječmen	17—
Fižol, koks	30—
Fižol, mandalon	27—
Fižol, ribenčan	28—

Zahtevajte zastonj!

In franko del veliki limetovani cenik s nad 3000 podobami ur, zlatine, srebra in itd.

Prva tovarna ur v Brúxu št. 936 (Češko)

Hanns Konrad s. in kr. dvorni založnik.

Prva švicarska mik. ank.-remon. ura, sistem Bockhoff K 5'—, 3 komadi K 14'—, Registr. Adler-Boskopnik. ank.-rem. ura K 7'— Prava srebrna rom. ura K 6 40. Ilkalk riziško! Zamena dovoljena 2622 ali denar masaj. 50 7

Pri 1000 naslovih 8 M in več. Trajno delo pri Robertu Gruss, Cöln. 1237 3-1

Povodom na Dunaju se pričinjajoče sezono dobje tapetniški pomočniki pri delavski posredovalnici na Dunaju, IV. Pressegasse Nr. 25 dobro plačano delo. — Posredovanje brezplačno! 1219 3-1

„ČAS“

znanstvena revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5K na leto. Naročnilno prejema upravništvo v Ljubljani.

Prenovljena gostilna na Brezjah.

Stavnemu p. n. občinstvu, posebno pa še mnogobrojnim slovenskim romarjem ter slav. društvom in pevskim zborom si usojim najvišjodnje naznaniti, da sem prevel povsem prenovljeno in povečano

gostilno „pri Pezdliču“ na Brezjah

nasproti glavnemu vходу v cerkev.

ter bom po svojih najboljših močeh skušal voditi isto v vsestransko zadovoljnost velenjenih p. n. gostov. Skrbel bom pred vsem za vedno svežo in kuhinjsko naravno pijačo ter najokasnejša gorka in mrzla jedila.

Na razpolago so vedno udobna prenočišča.

K obilnemu obisku vam slepoštopovanjem

1205 1-1 **Ivan Bole**, tamošnji organist.

V lepem kraju v Št. Rupertu na Dolenjskem 1192 se prodaja enonadstropna 2-1

Hiša

prilpravna za trgovino, v kateri se nahaja sedaj trgovina z usnjem, dalje gospodarsko poslopje, več njiv, travnikov in dva gozda, na zahtevo tudi lep, na novo zasajen vinograd. Proda se iz proste roke na letne obroke po dogovoru. Več pove **Franc Kristan, Št. Rupert.**

Dva mizarska pomočnika

sprejme takoj v trajno delo **Ivan Mihelič** v Bovcu (Goriško). 1232 3-1

Najnižje cene pri Janezu' na Vodnikovem trgu!
Priporočta se slav. občinstvu domača trgovina **JANKO ŽELEZNIKAR**

Ljubljana, nasproti Vodnikovega spomenika kjer je vedno velika izbrana zaloga vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke od najceneje do najfineje vrste, dalje vsakovrstnih ruč, nogavic, predpasnikov, najboljše kotenine itd. **NAJNIZIJE CENE! NAJBOLJŠE BLAGO!** Ta trgovina ni v nikaki zvezi z ono pri „Janezu“ v Lingarjevih ulicah.

M 1246 15-1

Zaloga vina.

Ruško vino all teran, izborne kakovosti, od 56 litr. naprej, cena 50 K hektoliter.
Istrsko vino, od 56 litrov naprej, cena 28 K hektoliter.
Belo vipsko vino, od 56 litrov naprej, cena 28 K hektoliter.
Za obila naročila se priporočta z odlič. spošt. **IAKOB LAURENČIČ**, pošta Dutovlje, Primorsko.

Ako hočete svoje dete

imeti zdravo, veselo in duševno se živahno razvijajoče, dajte mu **dr. Hommel-ov Haemat. gen.** Ne dajte si pa usiliti nobeno izmed mnogih ponarejanj!
522 1

Parobrodna agentura

v inozemstvu išče zanesljivega nastavljenca za železniško službo in nekaj korespondence, ne nad 35 let starega, ki mora biti več slovenskega ali hrvaškega jezika. Prosilci, ki so bili že v severni Ameriki, imajo prednost. Išče se tudi izurjen strokovno izvežban akvisiter, ki je temeljito poučen o avstrijskih severo-ameriških razmerah. Pismene ponudbe z popisom življenja in sliko pod šifro „A 3081 Q“ na Haasenstein & Vogler Innsbruck. 1236 2-1

APNO

se dobi v Podmolniku; naročila sprejema **France Lipah**, Dobrunje št. 67 p. Ljubljani. 1234 3-1

Veleskrasno posestvo z okoli 28 orakov dobičkanosno zemlje, obstoječe iz lepih gozdov; sadovnjakov, njiv, travnikov in vinograde z zidanim hišnim in gospodarskim poslopjem, uro in pol nad Mariborom, četr ure od železn. postaje 10 minut od cerkve in šole, tik okrajne ceste na zelo prijaznem kraju se radi družinskih razmer cenovno za 19.000 K prodaja. (S premoženjimi po dogovoru več. Več pove **JOSIP SERNEC**, km. sin v Gradiški, pošta **Pesnica Štajersko.** 1244 3-1

Učenca

za čevljarsko obrt sprejme takoj **Ivan Lukaničič**, Godešič 51, p. Škofjaloka. 1058 3-1

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da mi je podelila c. kr. vlada

koncesijo za posredovanje za nakup in prodajo raznih zemljišč, stavbišč, posestev, gozdov, travnikov, njiv i. t. d.

Kdor želi kaj kupiti ali prodati, naj se izvoli blagohotno obrniti na mojo posredovalnico, kjer dobi pojasnila, bodisi glede nakupa ali prodaje.

Se priporočam **Lorenc Rebolj**
3186 1 **Kranj, Glavni trg 189.**

Ugodni uspehi 1907 in 1908
Srebrna drž. kolajna Korneuburg 1908.

Postavno **TENAX** Postavno
zavarov. zavarov.

Ceneje in ugodnejše kot bakreno apno

Od dežja se ne opere.

Branihno sredstvo proti drevesnim škodljivcem.

Uporablja se proti:
Peronospora viticola, strupena rosa vinske trle
Krstam jabolčnih hruš. dreves, Fusicladium.
Bolezni kumar, Plasniopara cubensis.
Bolezni bresk. nabornic, Thaprina doliformans.
Tresočim bolezn. borovca, Lophodermium Pinastri.
Krompirjevi bolezn. Phytophthora Infestans, i. t. d.

Dobi se samo v pooblaščenih tovarni TENAX za Avstro-Ogrsko:

DR. G. HEINER & CO.
preje dr. J. Sdorm
Dunaj, VI/2, Mollardgasse št. 69.
H 507 Telefon 4077. 7-1

Prospekte, pojasnila zastonj poštine prosto.

2 vajenca

za mizarsko obrt se sprejmeta 1185 takoj pri 2-1 **Jož. Staretu** mizarskemu mojstru, na letovisku na BLEDO

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Vipavi

registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil

20. maja 1909 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih hiš.-št. 77 v Vipavi.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Potrjenje računskega zaključka za 1. 1908. — 4. Poročilo o izvršeni reviziji. — 5. Volitev nadzorstva. — 6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi bil sklicani občni zbor nesklepčen, vršil se bo v smislu § 32. združnih pravil čez pol ure drugi občni zbor, ki bo sklepal brezpogojno v istih prostorih, z istim dnevnim redom. 1195 1-1

Vabilo

na

redni občni zbor

Kmetijskega društva v Vipavi

registrirane zadruge z omejeno zavezo,

ki se bo vršil

dne 9. maja 1909 ob 3. uri popoldne v prostorih „v Taboru“ v Vipavi.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. — 2. Poročilo načelstva. — 3. Potrjenje računskega zaključka za 1. 1908. — 4. Poročilo o izvršeni reviziji. — 5. Volitev treh izžrebanih članov načelstva. — 6. Volitev nadzorstva. — 7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Za slučaj, da bi bil sklicani občni zbor nesklepčen, vršil se bo čez pol ure pozneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor brezpogojno glede števila udeležencev. 1193 1-1

Milijeni dam in gospodov

rabijo

'FEEOLIN'

Vprašajte svojega zdravnika, ni li 'Feeolin' najboljša kozmetično sredstvo za kožo, lasje in zobne! Še tako malo čist obraz in še grše roke postanejo takoj aristokratsko fine in lične z uporabo 'Feeolina'. 'Feeolin' je iz 42 najplemenitejših in svežih zelišč prirejeno angleško milo. Jamčimo, da po uporabi 'Feeolina' brez sledu izginejo vsaki izrastki in gube, ogrci, rdečica itd. 'Feeolin' je najboljšo sredstvo za čiščenje las in njih ohranjenje, preprečuje izpadanje las, plešo in bolezni v glavi. Zavežemo se povrniti denar, če bi kdo ne bil popolnoma zadovoljen s 'Feeolinom'. Cena kosu K1, 3 kosl K 2.50. 6 kosov K 4. Pošilja

M. FEITH nasl. Dunaj, VI. Mariahilferstr. 45, dobiva se tudi v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah monarhije. 1297 2-1

Za mizarstvo pomočnike

se dobi pri delavski posredovalnici Dunaj, IV. Pruggasse 25 dobro plačano delo, 9urno delo, 48 vin. plače na stro po dveh letih pomočništva. Posredovanje brezplačno! 1211 8-1

Odlikovano. Ustanovilj. 1870. Vse vrste lovskih pušk, dvocev, risanic, trocev, samokresov, se kupi najceneje z najvišjim poroštvom naravnost od tovarne oziroma

Anton Sodja Borovlje, Koroško.

Bogato ilustrirani ceniki zastonj in franko. 1289

Na revmi

in trganju bolehalo-čim naznanim rad zastoj pisмено, kako sem bil ozdravljen svoje mučne, zastarele bolezni.

Karol Bader Monakovo (München) Kurfürstenstr. 40. 1695

Le za 15 K 50 v

pošiljam po povzetju zavoj 40 m celirja za bluze in obleke. Dalje pepika za obleke, ba'hanie, obehjeno patno, okford, robce, kanafas itd. Vse izborna odbrano in prisinobarvno. Vzorec se ne pošiljajo. Za neprimerno denar nazaj. 1018 (4-1)

Anton Pražak tkalnica Nachod.

Puške!

- Lancaster . . . od K 28-
 - Flobertpuške . . . 8 50
 - Pištole . . . 2-
 - Samokresl . . . 5-
- oprave ceno. Ilustrirani cenik franko. 870 F. Dušek, Opočno 123, Čoško.

SINGER

šivalne stroje

kupujte le v naših trgovinah, ki se vse poznajo po tem-le grbu:

Ne dajte se zapeljati po naznanilih, ki imajo namen, kaznje na ime Singer, postaviti na prodaj že rabljene stroje ali pa inke zastarelega sistema, kajti naši šivalni stroji se ne oddajajo prekupcem, marveč jih prodajamo naravnost občinstvu. 15-1

Singer Co. ako. družba za šiv. stroje, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4

Ljubim le eno fino, majhno,

kateri se imam zahvaliti za veliko dobrot: namreč sodensko mineralno pastilo (pristno Fayevo). Ako kašljam, vzamem takoj eno pastilo. Ako sem prehlajen, potem zadostuje šest do deset pastil, da preženem vse mučne prikazni. Ako imam nadležni katar, potem stopim pastile v vročem mleku in v par urah sem zopet zdrav. Fayeve pristne sodenske veljajo zavojček samo K 1'25 in se jih kupi v vseh lekarnah, drogerijah in prodajalnah mineralnih voda. Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko W. Th. Guntzert, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17. D 3431/18

Voda, zrak in svetloba!

Pomen teh treh elementov je danes gotovo vsakemu znan zlasti na zdravniškem polju, kjer se pokažejo izvanredni učinki vribanja in kopanja v slučajih, ko vsa druga zdravila ne pomagajo. V zadnjih letih se je pridružil tem trem glavnim zdravstvenim činiteljem se četrti dosti važen element

ELEKTRIKA.

Njeni učinki na različnih poljih industrije so nepresegljivi. Tudi zdravniška veda uporablja

električni tok in to v vseh slučajih, kjer celo voda, zrak in svetloba več ne učinkuje z najboljšim uspehom.

Vsak bolnik bi moral vedeti o tem važnem zdravstvenem činitelju, in vsled tega smo si naredili nalogo razširiti ta način zdravljenja med vse ljudske sloje potom knjižice. Vsak bolnik, ki trpi na nervoznosti, nevrastenji, bolečinah in črevesnih boleših, ohromelosti, vsakovrstni oslabeledosti itd., naj takoj pošle po to knjižico zannogimi zdravniškimi navseti.

Poslani spodajšni kupon s polnim imenom in natančnim naslovom zadostuje, da mu pošljemo 64 strani broječo ilustrovano 1124 1-1

KNJIGO ZASTONJ

„Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“, gratis in franko pod zaprto kuverto.

Elektroterapevtiška ordinacija, Dunaj I. Schwangasse 1., I. nadstrop., odd. I. s/3.

izrežite! Kupon za brezplačno knjigo. 1.5.1909. Na elektroterapevtiško ordinacijo na Dunaju I., Schwangasse 1, Mezzanin, odd. I. s/3. Prosim pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto. Ime: _____ Naslov: _____

Za košnjo priporočamo najboljše ameriške kosilne stroje MC. CORMICK

kateri so ne samo po izreku enega samega, nego na Kranjskem že od več sto posestnikov. ki te stroje že več let vporabljajo kot najboljši in za naše kraje najpripravnejši spoznani. Vsakdo naj se torej sam prepriča in kupi le kosilni stroj MC. CORMICK. Opozarjamo posebno na naše nove nože z gostimi zobmi, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo.

Edina zastopnika za Kranjsko:

2737

Karol Kavšeka nasl. Schneider & VEROVŠEK, Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Steckenpferd- lilijno-mlečno-milo

Najmilejše milo za kožo kakor proti pegam!
352 Dobiva se povsod! 20-1

Najboljši češki izvor!

Ceneno posteljno perle!

1 kg sivega, skubljenega, do-
brega perja 2 K; 1 kg boljlega
2 K; 10 vinarjev, polbeloga 2 K
80 vin., belega 4 K, belega
skubljenega 6 K; 10 vin., 1 kg
izredno linaga, snežnobe-
lega, skubljenega 6 K; 40 vin.
in 2 K; 1 kg sivlega puha 6 K
in 2 K; 1 kg belega puha 10 K.

Priloge: prani puh 12 K. — Pri odjem 5 kg se pošlje franco.
Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega,
jako trpežnega, rdečega, modrega, be-
lega ali rumenega naning-bлага, 1 pernica, 180 cm dolga,
115 cm široka, z 2 bisiznama, vsako 80 cm dolga in 55 cm
široka, napolnjena z jako lepim, mehkim perjem 16 K, z
izredno linim polpuhom 20 K, z najfinjšim sivim puhom
24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blanšine
z K, K 50 v., 4 K. — Za neprimerno denar nazaj. Zamenjava
dopustna. Pošilja proti povzetju od 12 K višje franco S. BENISCH
v Dšenici št. 71 Cechy. — Ceniki zastoj in franco.

Zastonj

torej brezplačno dobi vsak
človek v lekarni Trnkóczy
poleg rotouža lepo tiskano
deset zapovedi za kmeto-
valca; tudi po pošti se brez-
plačno razpošiljajo. 3258 12-1

Kolesarji!

Najbolj slovi in
se zahteva:

**Monopal-kolo
s prostim tekom
K 99.-**

Najtepa in najboljša
kolesa

po najnižjih cenah pod
večelnim jamstvom voz-
nine prosto do meje in
carine prosto, najrpe-
nejšo pneumatico, kakor
tudi vse dele pošilja po
celi

AVSTRO-OGRSKI
najsloviitejša in najpri-
ljubijenejša

Tisoči priznanj
Plašč K 2-40, 4-56 z jam-
stvom, zračne cevi K 2-05,
2-09 jamst. Napeto zadnje
kolo s prostim tekom in
zavoro zadaj K 14-
Poniklana krmil a z držaji
K 3-25 1 garnitura email.
Glavni cenik zastoj.
Razpošilja proti na-
proj- ali naplačilu.

MULTIPLEX FAHRAD INDUSTRIE
Berlin SW/46, Gitschinerstr. 45.

Zahtevajte povsod le drože iz
jugoslovanske tvornice drož

Fran Golob & Jos. Polak

Glavna zaloga je pri gosp. Jos. Polaku,
trgovcu, Sv. Petra cesta 9, v hiši hotela
3255 „Lloyd“ v Ljubljani. 12-4

Postrežba točna in solidna!

Pozor! Pozor! Pozor!

Ponudba

samo za zasebnike in ku-
povalce. Vsled preseljitve
trgovine v novo hišo in radi
inventure prodajam po to-
varniških cenah: **10.000 metrov ostankov,**
presto barvnih in brez napake, 40 m v dolžini 5-15 m
za 15 kron; izbrane, izborne za 17 kron. Kanafata za
posteljne prevleke, dvojnatega okforda, cešira za bluze
in srajce v modernem desnu, belo blago, platno, kre-
ton, krizeta za suknje, modrikasto blago za predna-
snike, flanel, vola in drugo razpošilja po povzetju
Anton Marschik, tkalnica in razpošiljalnica, Češka
Cerna pri Nachodu, Češko. B 1112 5-1

Mojim p. n. odjemalcem jamčim z častno besedo za
trpežno blago in da jih zadovolji vsako naročilo.

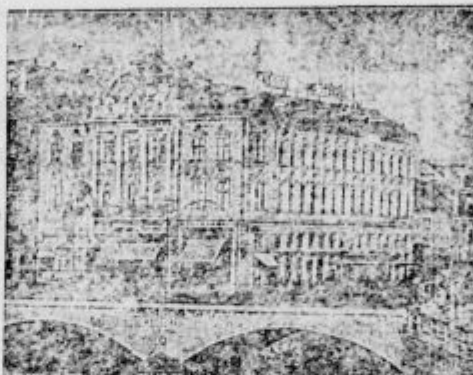
Ustanovljena l. 1831.

C. kr. priv. občna zavarovalnica

Ustanovljena l. 1831.

Assicurazioni Generali v Trstu

Največja zavarovalnica
avstro-ogrske države.

Jamstveni zaklad nad **300 milijonov kron**
Drošlej izplačane škode nad **850 milijonov**
kron.

Družba zavaruje:

Na življenje in za doto v vseh mogočih
sestavah. Tekom leta 1906 zavarovalo se je pri
tej družbi 16.847 oseb na življenje za kapital nad
140 milijonov kron.

Zoper požare, tatninski vlom, škode pri
prevažanju, poškodbo zvonov in zrcalnih
oken.

Sprejema tudi zavarovanja:

Zoper telesne nezgode in točo.

Pri tej družbi je zavarovan na življenje Njega
svetosti papež Pij X. in prevzvišeni knezoškof lju-
bljanski Anton Bonaventura; tudi vsa posestva
Njega veličanstva cesarja avstrijskega. 700 4

Glavni zastop v Ljubljani: **Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.**

Mnogo denarja

se prihrani, ako kupujete
svoje

sukneno blago

naravnost iz tovarne po
najnižjih cenah, pri strogo
solidni trdkri

Etzler & Dostal

Razprodajalnica avstrij-
skih suknenih izdelkov
Brno, Švedska ul. 5, XVII.

Vzorci na vpogled pošt-
nine prosto. 945 6-1

LYRA KOLESA

Priznana naj-
boljši izdelek,
Nedosežena v
kakovoati in
opremi.
Odlikovana z
zlato kolajno.
3 letno jamst.
gl. kataloga.

Kolesarske in
športne po-
trebščine,
ure, orožja,
muzikalije,
živalni stroji,
jeklene us-
njene in luk-
susne reči.

Najboljša tvarina. lepo delo, tek lahek so znaki Lyra koles.
Dobite iste
Najnižje cene! **carine prosto** od avstrijske podružnice.
Zastopniki se iščejo!
C. kr. poštar M. Junger v St. piše: Vsi izdelki v obče dopada.
Čuditi se moramo res, da zamore tovarna spraviti na svetovni trg
tako solidno izdelano vsem zahtevam nove dobe ustrezajoče, lahko
tekoče kolo po tako nizki ceni. 460 10-1
LYRA-FAHRAD-WERKE, Frenzlau, Postfach 679.
Zahtevajte moj cenik brezplačno.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

= Slavnemu občinstvu se priporoča =
dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena
= velika manufakturna trgovina =

FRANC SOUVAN, SIN

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22

= v Ljubljani. =

Sprejme se v večjo boljšo hišo
popolnoma pošteno, zanesljivo **dekle**
kot varuhinja pri otrocih.
Ponudbe je pošiljati na upravo tega lista. 1165 3-1

*Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Smetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Kuhovrstnu Pojasnila daje se brezplačno.*

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 2-80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivoga K 8, belega K 10, pranskega perja K 12, od 5 kg nadalje poštnine prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 6, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; blazine K 3, K 3-50, K 4. Proti povzetju razpošilja poštnine prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1011. Češki les.
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejeh, prevlekeh in vsem drugem F 717 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 52-1

Izborna priložnost za nakup
za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje. Razpošilja se tudi zasebnikom.

40-45 metrov ostankov K 15'—

sortirano v blagu za bluze, 78 cm širok, krasni vzorci modrega cefirja za hišna oblačila, srajce in bluze, izborno obeljeni domače platno, kanafas, za posteljne prevleke, oksforda za srajce in predpasnike. Krizet za spodnja krila v temnih in rdečih barvah, lepi vzorci. Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke. Dogaost ostankov 6-10 m zajamčeno brez napake, perli in najboljšje kakovosti. Ako ne ugaša, denar takoj nazaj. Najmanjše naročilo 1 zavoj 40-45 metrov K 15'— po povzetju Zavoji se po želji tudi sortirajo. B 1124 3-1

Tkalnica R. HORNER, Nachod, Češko.
Dalje ponudim 95 m 110 cm široko blago za obleke "Pepita" za samo K 15'—

Skupna rezerva sklepom 1907 čez stotisoč kron.
Upravno premoženje sklepom 1907 3,600.000 kron.
Zadružnikov nad 550.

Glavna posojilnica

reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani,

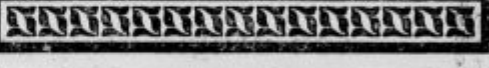
pisarna na Kongresnem trgu št. 15 nasproti nunske cerkve, obrestuje hranilne vloge po

4³/₄ %

t. j. K 4-75 za vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige, brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo. 3418 1

Uradne ure od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.
Račun poštne hranilnice št. 49.086. Telefon št. 135.

Josip Kordin
Ljubljana, Pred škofijo št. 3
priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih
zanesljivih semen
kakor detelje, velikanske pese in korenja za krmo, vseh vrst trav, travnišnice, jesenske repe, solate, kuhinjskih zelišč in
:: kmetijskih semen po nizkih cenah. ::
Poštnim potom se izvršujejo naročila točno in solidno. ::
256 12-1

Pevc & Koželj
Prva slovenska
trgovina
Bogata zaloga manufakturnega, galanterijskega in špecerijskega blaga na debelo in drobno.
Zaloga moke v. Majdiča.
Solidna postrežba.
Najnižje cene.
Kočevje
v hiši slovenske Kočevske posojilnice.
3510 4

Vedno in v vsaki množini je dobiti:
Zarezano strešno opeko prve in druge vrste, z jamstvom za nje trpežnost skozi pet let
iz lastne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpečih, pri
I. Knez-u v Ljubljani.
1160 26-1

Ponudimo vsako poljubno množino:

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste, šamotne plošče za tlakovanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo radevolje vzorce in prospekte takoj brezplačno.

490 1

Ceno češko posteljno perje.

5 kg nov. temn. K 9.00, boljše K 12.—, belo skubljeno K 18.—, 24.—, snežnobelo kot puh miške skublj. K 30.—, 38.—. Pošlj. franco po povzetju. Zimena dovoljena proti povrnitvi poštnine. **Benedikt Sachsel, Lobes št. 159 pri Plzni, Češko.** 1000 (d-1)

Priložnostni nakup!

Krasna župna ura z verižico K 3-50.
30.000 komadov

...zaraditega pošljim 1 krasno 36 ur idočo (ne 2 ur) „Gloria“ srebrno anker-rem-uro, švic. kolesce z lesu naprav. oklopjem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebr. verižico natučno idočo le za K 3-50. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem. prve vrste švic. oro s posrebr. verižico za 5 K. Triletno pisatno jamstvo za vsako uro. Razpoš. proti povzetju

S. KOHANE, Schweizer-Uhren-Exporthaus.
KRAKOV št. 48.

1182 1-1
Neštevilčno priznanj in donarčil. — Za neugejajoče denar nazaj.

V Ameriko
in Kanado

zložna, cena
in varna

vožnja s
H 2927 **Cunard Line**

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Uitonía 18. maja, Pannonia 1. junija, 1909.
Gerpathia 8. junija 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta), 29. maja, 19. jun., 17. julija, 7., 23. avg., 18. sept., 16. oktobra, Mauretania 15. maja, 5. junija, 3., 24. julija, 14. avgusta, 4. septembra, 25. septembra, 23. oktobra 1909.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Gospe oblačijo sebe

in svoje otroke elegantno in zelo po ceni, ako naroče poštni zavoj vsebujoč 40 m zbranih ostankov

perilnega blaga

in sicer la. keper, cefir, atlas-satin itd. za obleke, bluze, predpasnike itd., krasni moderni vzorci, zajamčeno perilni, vsak ostanek 5-10 metrov dolg, za samo K 19-40. Pošlj. po povzetju. Neprimerno se radevolje vzame nazaj. V teh zbirkah dajem le izbrano, posebno lepo blago brez napake. 1087 3-1

Tkalnica Ivana Löwl, Arnov Češko.

2961 — Ustanovljeno 1832. — 52-4

Priznано najboljšje oljnate barve

zmieta s stroji najnovjše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpoš. po nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. Zaloga slikarskih in pisarskih predmetov.

Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Izvir zdravja so brezpogojne pijače, med katerimi so z

929 **Maršnerjevimi** 10-1

šumečimi limonadnimi bonboni

iz malin, citron, jagod, črešenj, dišečih jagod napravljene nedosežne

šumeče limonade.

Pravi samo s to varstveno znamko.

Enoletna vporaba več kot 10 milijonov.

Prva ženska akc. družba tovarn za oriant. sladkor in čokoladne izdelke Kr. Vinsograd, prej A. Maršner.

Glavna zaloga

na Dunaju, Josip Katz VI, Theobaldgasse 4.

Znana vinska trgovina

And. Mejač v Komêndi pri Kamniku

priporoča svojo

veliko zalogo jamčeno pristnih vin

iz znanih vinorodnih krajev: Dolenjske, Štajerske, Goriške, Hrvatske in Istre.

Cena v sodih litru od 24 vinarjev dalje!

1103 (1)

Vzorci na željo zastoj!